

**Міністерство праці та соціальної політики України
Департамент по нагляду за охороною праці України
(Держнагляддохоронпраці)**

Державний нормативний акт про охорону праці

**ПОЛОЖЕННЯ
про порядок розслідування
та ведення обліку нещасних випадків,
професійних захворювань
і аварій на виробництві**

Київ
«Основа»
2001

ДЕРЖАВНИЙ НОРМАТИВНИЙ АКТ ПРО ОХОРОНУ ПРАЦІ

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
21 серпня 2001 р. № 1094

ДНАОП 0.00-4.03-01

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок розслідування
та ведення обліку нещасних випадків,
професійних захворювань і аварій
на виробництві

Київ
2001

ББК 66.72(2)33

П-27

УДК 331.4

Передрукування заборонено

Затверджено Кабінетом Міністрів України
(постанова від 21 серпня 2001 р. № 1094)

П-27 Положення про порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві. – К.: Основа, 2001.– 88 с.
ISBN 966-7233-50-2

Дія цього Положення поширюється на підприємства, установи та організації незалежно від форми власності на осіб, у тому числі іноземців та осіб без громадянства, які є власниками цих підприємств або уповноваженими ними особами, фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності, які відповідно до законодавства використовують найману працю, на осіб, які забезпечують себе роботою самостійно за умови добровільної сплати ними внесків на державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, а також на осіб, у тому числі іноземців та осіб без громадянства, які працюють на умовах трудового договору (контракту), проходять виробничу практику або залучаються до праці.

ББК 66.72(2)33

ISBN 966-7233-50-2

© Міністерство праці та соціальної
політики України, 2001
© Видавництво «Основа», 2001

ЗМІСТ

Розслідування та облік нещасних випадків

Повідомлення про нещасні випадки, їх розслідування та ведення обліку

Спеціальне розслідування нещасних випадків

Звітність та інформація про нещасні випадки, аналіз їх причин

Розслідування та облік випадків виявлення хронічних професійних захворювань і отруєнь

Порядок повідомлення про професійні захворювання та розслідування причин, що призвели до їх виникнення

Розслідування випадків професійних захворювань у працівників, направлених на роботу за межі підприємства

Розслідування випадків професійних захворювань у непрацюючих пенсіонерів, а також у працівників, які змінили місце роботи та проживання

Порядок реєстрації та обліку випадків професійних захворювань

Розслідування та облік аварій

Прикінцеві положення

Додаток 1

Додаток 2

Додаток 3

Додаток 4

Додаток 5

Додаток 6

Додаток 7

Додаток 8

Додаток 9

Додаток 10

Додаток 11

Додаток 12

Додаток 13

Додаток 14

Додаток 15

Додаток 16

Додаток 17

ПЕРЕЛІК обставин, за яких настає страховий випадок державного соціального страхування громадян від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 21 серпня 2001 р. № 1094

Київ

**Деякі питання розслідування
та обліку нещасних випадків, професійних
захворювань і аварій на виробництві**

У зв'язку з прийняттям Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності" Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є**:

1. Затвердити такі, що додаються:

Положення про порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві;

перелік обставин, за яких настає страховий випадок державного соціального страхування громадян від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання.

2. Міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській і Севастопольській міським державним адміністраціям:

забезпечити своєчасне доведення до підприємств, установ та організацій вимог Положення про порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві та перелік обставин, за яких настає страховий випадок державного соціального страхування громадян від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання;

внести у тримісячний термін до своїх нормативно-правових актів з питань розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві зміни, що впливають із цієї постанови.

3. Визнати такими, що втратили чинність:

постанову Кабінету Міністрів України від 10 серпня 1993 р. № 623 "Про Положення про розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на підприємствах, в установах і організаціях" (ЗП України, 1994 р., № 1, ст. 1);

постанову Кабінету Міністрів України від 17 червня 1998 р. № 923 "Про внесення змін і доповнень до Положення про розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на підприємствах, в установах і організаціях" (Офіційний вісник України, 1998 р., № 25, ст. 922);

пункт 3 постанови Кабінету Міністрів України від 27 жовтня 1999 р. № 1988 "Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України" (Офіційний вісник України, 1999 р., № 43, ст. 2154).

Прем'єр-міністр України

А. КІНАХ

ДНАОП 0.00-4.03-01

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК РОЗСЛІДУВАННЯ
ТА ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ,
ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ І АВАРІЙ
НА ВИРОБНИЦТВІ**

1. Дія цього Положення поширюється на підприємства, установи та організації незалежно від форми власності (далі – підприємства), на осіб, у тому числі іноземців та осіб без громадянства, які є власниками цих підприємств або уповноваженими ними особами, фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності, які відповідно до законодавства використовують найману працю (далі – роботодавці), на осіб, які забезпечують себе роботою самостійно за умови добровільної сплати ними внесків на державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, а також на осіб, у тому числі іноземців та осіб без громадянства, які працюють на умовах трудового договору (контракту), проходять виробничу практику або залучаються до праці (далі – працівники).

2. Розслідування нещасних випадків (професійних захворювань), що сталися з працівниками, які перебували у відрядженні за кордоном, проводиться згідно з цим Положенням, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України.

3. Міноборони, МВС, СБУ, Держкомкордон, Державний департамент з питань виконання покарань, МНС встановлюють за погодженням з Держнаглядом порядку розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на підвідомчих підприємствах, у військових частинах, підрозділах, організаціях з урахуванням вимог цього Положення щодо осіб, які не перебувають з ними у трудових відносинах.

4. Порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, що сталися з учнями і студентами навчальних закладів під час навчально-виховного процесу, трудового і професійного навчання в навчальному закладі, визначається МОН.

Розслідування та облік нещасних випадків

5. Розслідуванню підлягають раптові погіршення стану здоров'я, поранення, травми, у тому числі отримані внаслідок тілесних ушкоджень, заподіяних іншою особою, гострі професійні захворювання і гострі професійні та інші отруєння, теплові удари, опіки, обмороження, утоплення, ураження електричним струмом, блискавкою та іонізуючим випромінюванням, інші ушкодження, отримані внаслідок аварій, пожеж, стихійного лиха (землетруси, зсуви, повені, урагани та інші надзвичайні події), контакту з тваринами, комахами та іншими представниками фауни і флори, що призвели до втрати працівником працездатності на один робочий день чи більше або до необхідності переведення потерпілого на іншу (легшу) роботу терміном не менш як на один робочий день, а також випадки смерті на підприємстві (далі – нещасні випадки).

До гострих професійних захворювань і гострих професійних отруєнь належать випадки, що сталися після одноразового (протягом не більше однієї робочої зміни) впливу небезпечних факторів, шкідливих речовин.

Гострі професійні захворювання спричиняються дією хімічних речовин, іонізуючого та неіонізуючого випромінювання, значним фізичним навантаженням та перенапруженням окремих органів і систем людини. До них належать також інфекційні, паразитарні, алергійні захворювання тощо.

Гострі професійні отруєння спричиняються в основному шкідливими речовинами гостроспрямованої дії.

6. За висновками роботи комісії з розслідування визнаються пов'язаними з виробництвом і складається акт за формою Н-1 про нещасні випадки (додаток 1), що сталися з працівниками під час виконання трудових (посадових) обов'язків, у тому числі у відрядженнях, а також ті, що сталися під час:

перебування на робочому місці, на території підприємства або в іншому місці роботи протягом робочого часу починаючи з моменту приходу працівника на підприємство до його виходу, який повинен фіксуватися відповідно до правил внутрішнього трудового розпорядку, або за дорученням роботодавця в неробочий час, під час відпустки, у вихідні та святкові дні;

приведення в порядок знарядь виробництва, засобів захисту, одягу перед початком роботи і після її закінчення, виконання заходів особистої гігієни;

проїзду на роботу чи з роботи на транспортному засобі підприємства або на транспортному засобі іншого підприємства, яке надало його згідно з договором (заявкою), за наявності розпорядження роботодавця;

використання власного транспортного засобу в інтересах підприємства з дозволу або за дорученням роботодавця відповідно до встановленого порядку;

проведення дій в інтересах підприємства, на якому працює потерпілий, тобто дій, які не входять до кола виробничого завдання чи прямих обов'язків працівника (надання необхідної допомоги іншому працівникові, дії щодо попередження можливих аварій або рятування людей та майна підприємства, інші дії за наявності розпорядження роботодавця тощо);

ліквідації аварій, пожеж та наслідків стихійного лиха на виробничих об'єктах і транспортних засобах, що використовуються підприємством;

надання підприємством шефської допомоги;

перебування на транспортному засобі або на його стоянці, на території вахтового селища, у тому числі під час змінного відпочинку, якщо причина нещасного випадку пов'язана з виконанням потерпілим трудових (посадових) обов'язків або з дією на нього небезпечних чи шкідливих виробничих факторів або середовища;

прямування працівника до(між) об'єкта(ми) обслуговування за затвердженими маршрутами або до будь-якого об'єкта за дорученням роботодавця;

прямування до місця відрядження та в зворотному напрямку відповідно до завдання про відрядження.

7. За висновками роботи комісії з розслідування визнаються пов'язаними з виробництвом і складається акт за формою Н-1 також про випадки:

природної смерті працівників під час перебування на підземних роботах (видобування корисних копалин, будівництво, реконструкція, технічне переоснащення і капітальний ремонт шахт, рудників, копалень, метрополітенів, підземних каналів, тунелів та інших підземних споруд, геологорозвідувальні роботи, які проводяться під землею) або протягом чотирьох годин після виходу на поверхню внаслідок гострої серцево-судинної недостатності;

самогубства працівників плавкладу на судах морського та рибпромислового флоту в разі перевищення терміну перебування їх у рейсі, обумовленого колективним договором, або їх природної смерті внаслідок впливу психофізіологічних, небезпечних та шкідливих виробничих факторів.

8. Випадки зникнення працівника під час виконання трудових (посадових) обов'язків розслідуються відповідно до цього Положення. Якщо комісія з розслідування виходячи з конкретних обставин дійде висновку, що зникнення працівника пов'язане з можливістю нещасного випадку під час виконання трудових (посадових) обов'язків, акт спеціального розслідування з такими висновками комісії з розслідування видається сім'ї цього працівника або його довірчій особі для звернення до суду із заявою про оголошення працівника померлим. Після оголошення судом працівника померлим роботодавець зобов'язаний відповідно до акта спеціального розслідування визнати цей нещасний випадок пов'язаним з виробництвом і скласти акт за формою Н-1.

9. Нещасні випадки, пов'язані із заподіянням тілесних ушкоджень іншою особою, або вбивство працівника під час виконання чи у зв'язку з виконанням ним трудових (посадових) обов'язків незалежно від порушення кримінальної справи розслідуються відповідно до цього Положення. Такі випадки визнаються пов'язаними з виробництвом і про них складається акт за формою Н-1, крім випадків з'ясування потерпілим особистих стосунків, якщо з приводу цих дій є висновок компетентних органів.

10. Нещасні випадки, що сталися внаслідок раптового погіршення стану здоров'я працівника, крім випадків, зазначених у пункті 7 цього Положення, визнаються пов'язаними з виробництвом і про них складається акт за формою Н-1 за умови, що погіршення стану здоров'я працівника сталося внаслідок впливу небезпечних чи шкідливих виробничих факторів або якщо потерпілий не проходив медичного огляду, передбаченого законодавством, а робота, що виконувалась, була протипоказана потерпілому відповідно до медичного висновку про стан його здоров'я.

11. Нещасні випадки, що сталися з працівниками на території підприємства або в іншому місці роботи під час перерви для відпочинку та харчування, яка встановлюється згідно з правилами внутрішнього трудового розпорядку, а також під час перебування працівників на території підприємства у зв'язку з проведенням роботодавцем наради, отриманням заробітної плати, обов'язковим проходженням медичного огляду тощо, а також у випадках, передбачених колективним договором (угодою), розслідуються згідно з вимогами цього Положення.

Такі нещасні випадки визнаються пов'язаними з виробництвом і про них складається акт за формою Н-1.

12. За висновками роботи комісії з розслідування не визнаються пов'язаними з виробництвом і не складається акт за формою Н-1 про нещасні випадки, що сталися з працівниками:

під час прямування на роботу чи з роботи пішки, на громадському, власному або іншому транспортному засобі, який не належить підприємству і не використовувався в інтересах цього підприємства;

за місцем постійного проживання на території польових і вахтових селищ;
під час використання ними в особистих цілях транспортних засобів підприємства без дозволу роботодавця, а також устаткування, механізмів, інструментів, крім випадків, що сталися внаслідок несправності цього устаткування, механізмів, інструментів;

унаслідок отруєння алкоголем, наркотичними або іншими отруйними речовинами, а також унаслідок їх дії (асфіксія, інсульт, зупинка серця тощо) за наявності медичного висновку, якщо це не викликано застосуванням цих речовин у виробничих процесах або порушенням вимог безпеки щодо їх зберігання і транспортування, або якщо потерпілий, який перебував у стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння, був відсторонений від роботи згідно з установленим порядком;

під час скоєння ними злочинів або інших правопорушень, якщо ці дії підтверджені рішенням суду;

у разі природної смерті або самогубства, за винятком випадків, зазначених у пункті 7 цього Положення, що підтверджено висновками судово-медичної експертизи та органів прокуратури.

13. Якщо за висновками роботи комісії з розслідування прийнято рішення, що про нещасний випадок не повинен складатися акт за формою Н-1, про такий нещасний випадок складається акт за формою НТ (невиробничий травматизм) відповідно до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків невиробничого характеру.

Повідомлення про нещасні випадки, їх розслідування та ведення обліку

14. Про кожний нещасний випадок свідок, працівник, який його виявив, або сам потерпілий повинні негайно повідомити безпосереднього керівника робіт чи іншу уповноважену особу підприємства і вжити заходів до надання необхідної допомоги.

Керівник робіт (уповноважена особа підприємства) у свою чергу зобов'язаний:

терміново організувати надання медичної допомоги потерпілому, у разі необхідності доставити його до лікувально-профілактичного закладу;

повідомити про те, що сталося, роботодавця, відповідну профспілкову організацію;

зберегти до прибуття комісії з розслідування обстановку на робочому місці та устаткування у такому стані, в якому вони були на момент події (якщо це не загрожує життю і здоров'ю інших працівників і не призведе до більш тяжких наслідків), а також вжити заходів до недопущення подібних випадків.

15. Лікувально-профілактичний заклад про кожне звернення потерпілого з посиланням на нещасний випадок на виробництві без направлення підприємства повинен протягом доби про кожного потерпілого повідомити засобами зв'язку або надіслати екстрене повідомлення за встановленою формою (додаток 2):

підприємство, де працює потерпілий;

відповідний робочий орган виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань (далі – Фонд);

відповідну установу (заклад) державної санітарно-епідеміологічної служби – у разі виявлення гострого професійного захворювання (отруєння).

16. Роботодавець, одержавши повідомлення про нещасний випадок, крім випадків із смертельним наслідком та групових:

повідомляє про нещасний випадок відповідний робочий орган виконавчої дирекції Фонду за формою, що встановлюється цим Фондом, якщо потерпілий є працівником іншого підприємства, – це підприємство, у разі нещасного випадку, що стався внаслідок пожежі, – відповідні органи державної пожежної охорони, а в разі виявлення гострого професійного захворювання (отруєння) – відповідні установи (заклади) державної санітарно-епідеміологічної служби;

організує його розслідування і утворює комісію з розслідування.

17. До складу комісії з розслідування включаються: керівник (спеціаліст) служби охорони праці або посадова особа (спеціаліст), на яку роботодавцем покладено виконання функцій спеціаліста з питань охорони праці (голова цієї комісії), керівник структурного підрозділу або головний спеціаліст, представник профспілкової організації, членом якої є потерпілий, або уповноважений трудового колективу з питань охорони праці, якщо потерпілий не є членом профспілки, інші особи.

Керівник робіт, який безпосередньо відповідає за охорону праці на місці, де стався нещасний випадок, до складу комісії з розслідування не включається.

У разі настання нещасного випадку з можливою інвалідністю до складу комісії з розслідування включається також представник відповідного робочого органу виконавчої дирекції Фонду.

У разі виявлення гострого професійного захворювання (отруєння) до складу комісії з розслідування включається також спеціаліст відповідної установи (закладу) державної санітарно-епідеміологічної служби та відповідного робочого органу виконавчої дирекції Фонду.

На підприємствах, де немає структурних підрозділів або головних спеціалістів, до складу комісії з розслідування включається представник роботодавця.

На судах морського, річкового та рибпромислового флоту під час плавання або перебування в іноземних портах комісія з розслідування утворюється капітаном. Про це повідомляється власник судна.

Потерпілий або його довірена особа має право брати участь в розслідуванні нещасного випадку.

18. У разі настання нещасного випадку з особою, яка забезпечує себе роботою самостійно, за умови добровільної сплати нею внесків на державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання розслідування організує відповідний робочий орган виконавчої дирекції Фонду.

Головою комісії з розслідування призначається представник відповідного робочого органу виконавчої дирекції Фонду, а до складу цієї комісії включається потерпілий або його довірена особа, спеціаліст з охорони праці відповідної місцевої держадміністрації або виконавчого органу місцевого самоврядування, представник профспілкової організації, членом якої є потерпілий.

19. Комісія з розслідування зобов'язана протягом трьох діб:

обстежити місце нещасного випадку, опитати свідків і осіб, які причетні до нього, та одержати пояснення потерпілого, якщо це можливо;

визначити відповідність умов і безпеки праці вимогам нормативно-правових актів про охорону праці;

з'ясувати обставини і причини, що призвели до нещасного випадку, визначити, пов'язаний чи не пов'язаний цей випадок з виробництвом;

визначити осіб, які допустили порушення нормативно-правових актів про охорону праці, а також розробити заходи щодо запобігання подібним нещасним випадкам;

скласти акт розслідування нещасного випадку за формою Н-5 (додаток 3) у двох примірниках, а також акт за формою Н-1 або акт за формою НТ про потерпілого у шести примірниках і передати його на затвердження роботодавцю;

у випадках виникнення гострих професійних захворювань (отруєнь) крім акта за формою Н-1 складається також карта обліку професійного захворювання (отруєння) за формою П-5 (додаток 4).

У випадках, зазначених у пункті 32, термін розслідування продовжується до одержання матеріалів відповідних державних органів нагляду за безпекою руху.

До першого примірника акта розслідування нещасного випадку за формою Н-5 (далі – акт розслідування нещасного випадку) додаються акт за формою Н-1 або НТ, пояснення свідків, потерпілого, витяги з експлуатаційної документації, схеми, фотографії та інші документи, що характеризують стан робочого місця (устаткування, машини, апаратура тощо), у разі необхідності також медичний висновок про наявність в організмі потерпілого алкоголю, отруйних чи наркотичних речовин.

Нещасні випадки, про які складаються акти за формою Н-1 або НТ, беруться на облік і реєструються роботодавцем у спеціальному журналі (додаток 5).

20. Роботодавець повинен розглянути і затвердити акти за формою Н-1 або НТ протягом доби після закінчення розслідування, а щодо випадків, які сталися за межами підприємства, – протягом доби після одержання необхідних матеріалів.

Затверджені акти протягом трьох діб надсилаються:

потерпілому або його довірених особі разом з актом розслідування нещасного випадку;

керівникові цеху або іншого структурного підрозділу, дільниці, місця, де стався нещасний випадок, для здійснення заходів щодо запобігання подібним випадкам;

відповідному робочому органу виконавчої дирекції Фонду разом з копією акта розслідування нещасного випадку;

відповідному територіальному органу Держнаглядохоронпраці;

профспілковій організації, членом якої є потерпілий;

керівникові (спеціалістові) служби охорони праці підприємства або посадовій особі (спеціалісту), на яку роботодавцем покладено виконання функцій спеціаліста з питань охорони праці. Акт за формою Н-1 або НТ надсилається разом з першим примірником акта розслідування нещасного випадку та іншими матеріалами.

На вимогу потерпілого голова комісії з розслідування зобов'язаний ознайомити потерпілого або його довірену особу з матеріалами розслідування нещасного випадку.

Копія акта за формою Н-1 надсилається органу, до сфери управління якого належить підприємство, у разі відсутності такого органу – відповідній місцевій держадміністрації або виконавчому органу місцевого самоврядування.

У разі виявлення гострого професійного захворювання (отруєння) копія акта за формою Н-1 та карта обліку гострого професійного захворювання (отруєння) за формою П-5 надсилається також до відповідної установи (закладу) державної санітарно-епідеміологічної служби, яка веде облік випадків гострих професійних захворювань (отруєнь).

21. Акти розслідування нещасного випадку, акти за формою Н-1 або НТ разом з матеріалами розслідування підлягають зберіганню протягом 45 років на підприємстві, працівником якого є (був) потерпілий.

У разі ліквідації підприємства акти розслідування нещасних випадків, акти за формою Н-1 або НТ підлягають передачі правонаступникові, який бере на облік ці нещасні випадки, а у разі його відсутності або банкрутства – до державного архіву.

22. По закінченні періоду тимчасової непрацездатності або у разі смерті потерпілого роботодавця, який бере на облік нещасний випадок, складає повідомлення про наслідки нещасного випадку за формою Н-2 (додаток 6) і в десятиденний термін надсилає його організаціям і посадовим особам, яким надсилався акт за формою Н-1 або НТ.

Повідомлення про наслідки нещасного випадку обов'язково додається до акта за формою Н-1 або НТ і підлягає зберіганню разом з ним відповідно до цього Положення.

23. Нещасний випадок, про який безпосереднього керівника потерпілого чи роботодавця своєчасно не повідомили, або якщо втрата працездатності від нього настала не одразу, незалежно від терміну, коли він стався, розслідується згідно з цим Положенням протягом місяця після одержання заяви потерпілого чи особи, яка представляє його інтереси.

24. Нещасний випадок, що стався на підприємстві з працівником іншого підприємства під час виконання ним завдання свого керівника, розслідується підприємством, де стався нещасний випадок, і про нього складається акт за формою Н-1 комісією з розслідування за участю представників підприємства, працівником якого є потерпілий. Такий нещасний випадок береться на облік підприємством, працівником якого є потерпілий.

Підприємство, де стався нещасний випадок, зберігає у себе один примірник затвердженого акта за формою Н-1.

25. Нещасний випадок, що стався з працівником, який тимчасово був переведений за договором з керівником підприємства на інше підприємство або який виконував роботи за сумісництвом, розслідується і береться на облік підприємством, куди його було переведено або на якому він працював за сумісництвом.

26. Нещасний випадок, що стався з працівником, який виконував роботи під керівництвом посадових осіб свого підприємства на виділених територіях, об'єктах, ділянках іншого підприємства, розслідується і береться на облік підприємством, працівником якого є потерпілий. У розслідуванні бере участь представник підприємства, де стався нещасний випадок.

27. Нещасні випадки, що сталися з особовим складом аварійно-рятувальних формувань, який був залучений до роботи на об'єктах підприємства за договором (угодою) між формуванням і підприємством та виконував ці роботи під керівництвом посадових осіб підприємства, розслідується і береться на облік цим підприємством. У розслідуванні повинен брати участь представник аварійно-рятувального формування.

28. Нещасні випадки з працівниками підрозділів Державної служби охорони, а також інших охоронних підрозділів, які мають юридичний статус і спеціальний дозвіл (ліцензію) на цей вид діяльності, що сталися під час виконання обов'язків з охорони підприємства, розслідується і береться на облік цими підрозділами. У розслідуванні цих нещасних випадків повинен брати участь представник підприємства, де стався нещасний випадок.

29. Нещасні випадки з водіями транспортних засобів, які виконували роботи у складі зведеної транспортної колони, сформованої певним підприємством, розслідується цим підприємством за участю представника підприємства, яке направило водія на зазначені роботи. Такі випадки беруться на облік підприємством, яке сформувало автоколону.

30. Нещасні випадки з учнями і студентами навчальних закладів, що сталися під час проходження ними виробничої практики або виконання робіт на підприємстві під керівництвом його посадових осіб, розслідується і береться на облік підприємством. У розслідуванні повинен брати участь представник навчального закладу.

31. Нещасні випадки, що сталися на підприємстві з учнями і студентами навчальних закладів, які проходили виробничу практику або виконували роботу під керівництвом викладача на виділеній підприємством ділянці, розслідується навчальним закладом разом з представником підприємства і береться на облік навчальним закладом.

32. Нещасні випадки, що сталися з водіями, машиністами, пілотами (екіпажем) транспортних засобів (автомобілів, поїздів, літаків, морських та річкових суден тощо) під час перебування в рейсі, розслідується відповідно до цього Положення з обов'язковим використанням матеріалів розслідування відповідних державних органів нагляду за безпекою руху.

Висновки зазначених державних органів нагляду за безпекою руху про причини нещасного випадку і осіб, які допустили порушення нормативних актів, незалежно від порушення кримінальної справи передаються ними у десятиденний термін підприємству, працівником якого є потерпілий, або голові комісії із спеціального розслідування.

33. Нещасні випадки, що сталися з громадянами України та іноземцями, які входять до складу екіпажів (бригад) на морських і річкових суднах, літаках, засобах залізничного і автомобільного транспорту, що перебувають за кордоном (порти, доки, станції, судноремонтні заводи, майстерні тощо),

розслідуються відповідно до цього Положення, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України.

34. Контроль за своєчасністю і об'єктивністю розслідування нещасних випадків, їх документальним оформленням та обліком, виконанням заходів щодо усунення причин здійснюють органи державного управління, органи державного нагляду за охороною праці, Фонд відповідно до їх компетенції.

Громадський контроль здійснюють трудові колективи через обраних ними уповноважених з питань охорони праці та профспілки через виборні органи і своїх представників.

Ці органи мають право вимагати від роботодавця складення акта за формою Н-1 або його перегляду, якщо встановлено, що допущено порушення вимог цього Положення або інших нормативно-правових актів про охорону праці.

Посадова особа Держнаглядохоронпраці має право у разі необхідності із залученням представників відповідного робочого органу виконавчої дирекції Фонду та профспілкової організації, членом якої є потерпілий, проводити розслідування нещасного випадку (надходження скарги, незгода з висновками розслідування обставин та причин нещасного випадку або його приховання тощо) і видавати обов'язкові для виконання роботодавцем приписи за формою Н-9 (додаток 7) щодо необхідності визнання нещасного випадку пов'язаним з виробництвом, складання або перегляду акта за формою Н-1 та взяття його на облік.

У разі незгоди роботодавця з приписом посадової особи Держнаглядохоронпраці питання вирішується вищестоящим підрозділом Держнаглядохоронпраці або припис оскаржується в установленому порядку. На час вирішення зазначеного питання дія припису зупиняється.

35. У разі відмови роботодавця скласти акт за формою Н-1 про нещасний випадок чи незгоди роботодавця, потерпілого або особи, яка представляє його інтереси, із змістом акта розслідування нещасного випадку, акта за формою Н-1 питання вирішується в порядку, передбаченому законодавством про розгляд трудових спорів.

Органи з розгляду трудових спорів у разі необхідності одержують відповідний висновок роботодавця, представника органу державного нагляду за охороною праці, органу державного управління охороною праці, профспілкового органу, Фонду.

Спеціальне розслідування нещасних випадків

36. Спеціальному розслідуванню підлягають:

нещасні випадки із смертельним наслідком;

групові нещасні випадки, які сталися одночасно з двома і більше працівниками незалежно від тяжкості ушкодження їх здоров'я;

випадки смерті на підприємстві;

випадки зникнення працівника під час виконання ним трудових обов'язків.

37. Про груповий нещасний випадок, нещасний випадок із смертельним наслідком, випадок смерті, а також зникнення працівника під час виконання ним трудових обов'язків роботодавець зобов'язаний негайно передати засобами зв'язку повідомлення за встановленою формою (додаток 8):

відповідному територіальному органу Держнаглядохоронпраці;

відповідному органу прокуратури за місцем виникнення нещасного випадку;

відповідному робочому органу виконавчої дирекції Фонду;

органу, до сфери управління якого належить це підприємство (у разі його відсутності – відповідній місцевій держадміністрації або виконавчому органу місцевого самоврядування);

відповідній установі (закладу) санітарно-епідеміологічної служби у разі виявлення гострих професійних захворювань (отруєнь);

профспілковій організації, членом якої є потерпілий;

вищестоящому профспілковому органу;

відповідному органу з питань захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та іншим органам (у разі необхідності).

Зазначені органи (організації) повідомляють про нещасний випадок свої вищестоящі органи (організації) згідно з установленим порядком.

Зазначене повідомлення надсилається також у разі, коли смерть потерпілого настала внаслідок нещасного випадку, що стався раніше. Спеціальне розслідування щодо цього випадку здійснюється в установленому порядку з використанням матеріалів раніше проведеного розслідування.

38. Спеціальне розслідування нещасного випадку із смертельним наслідком, групового нещасного випадку, випадку смерті, а також випадку зникнення працівника під час виконання ним трудових обов'язків організовує роботодавець (якщо постраждав сам роботодавець, – орган, до сфери управління якого належить підприємство, а у разі його відсутності – відповідна місцева держадміністрація або виконавчий орган місцевого самоврядування).

Розслідування цього випадку проводиться комісією із спеціального розслідування, яка призначається наказом керівника територіального органу Держнаглядохоронпраці за погодженням з органами, представники яких входять до складу цієї комісії.

До складу комісії із спеціального розслідування включаються: посадова особа органу державного нагляду за охороною праці (голова комісії), представник відповідного робочого органу виконавчої дирекції Фонду, представники органу, до сфери управління якого належить підприємство, а у разі його відсутності – відповідної місцевої держадміністрації або виконавчого органу місцевого самоврядування, роботодавця, профспілкової організації, членом якої є потерпілий, вищестоящого профспілкового органу або уповноважений трудового колективу з питань охорони праці, якщо потерпілий не є членом профспілки, а у разі розслідування випадків виявлення гострих професійних захворювань (отруєнь) також спеціаліст відповідної установи (закладу) державної санітарно-епідеміологічної служби.

Залежно від конкретних умов (кількості загиблих, характеру і можливих наслідків аварії тощо) до складу комісії із спеціального розслідування можуть бути включені спеціалісти відповідного органу з питань захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, представники органів охорони здоров'я та інших органів.

Спеціальне розслідування нещасних випадків, що сталися на ядерних установках, підконтрольних Держатомрегулювання, проводиться комісією, яка ним призначається.

Спеціальне розслідування нещасних випадків, що сталися під час катастроф та аварій з повіряними, морськими та річковими суднами, рухомих складом залізничного транспорту, проводиться комісією, яка утворюється відповідними органами нагляду за безпекою польотів, судноплавства, руху (якщо не було прийнято спеціального рішення Кабінету Міністрів України), з обов'язковим включенням до її складу представників Держнаглядохоронпраці, відповідного робочого органу виконавчої дирекції Фонду, профспілкової організації, членом якої є потерпілий, вищестоящого профспілкового органу. Головою цієї комісії призначається посадова особа відповідного органу нагляду за безпекою польотів (судноплавства, руху).

У разі коли нещасний випадок з працівниками авіаційного, морського, залізничного та автомобільного транспорту стався за кордоном і якщо представник Держнаглядохоронпраці, відповідного робочого органу виконавчої дирекції Фонду, профспілкової організації, членом якої є потерпілий, вищестоящого профспілкового органу не може прибути на місце події, розслідування може бути доручено цими органами представникові роботодавця.

Потерпілий або його довірена особа має право брати участь у спеціальному розслідуванні нещасного випадку.

39. Спеціальне розслідування групового нещасного випадку, під час якого загинуло 2–4 особи, проводиться комісією із спеціального розслідування, яка призначається наказом керівника Держнаглядохоронпраці або його територіального органу за погодженням з органами, представники яких входять до складу цієї комісії.

Залежно від конкретних умов (характеру і можливих наслідків аварії тощо) до складу комісії із спеціального розслідування включаються представники Держнаглядохоронпраці, центрального органу виконавчої влади, до сфери управління якого належить підприємство, відповідного робочого органу виконавчої дирекції Фонду, місцевого органу виконавчої влади, роботодавця, профспілкових організацій, членами яких є потерпілі, вищестоящих профспілкових органів або уповноважені трудових колективів з питань охорони праці, якщо потерпілі не є членами профспілки.

40. Спеціальне розслідування групового нещасного випадку, під час якого загинуло 5 і більше осіб або травмовано 10 і більше осіб, проводиться комісією із спеціального розслідування, яка призначається наказом Держнаглядохоронпраці, якщо з цього приводу не було прийнято спеціального рішення Кабінету Міністрів України.

До складу цієї комісії включаються керівні працівники Держнаглядохоронпраці, центрального органу виконавчої влади, до сфери управління якого належить підприємство, виконавчої дирекції Фонду, місцевого органу виконавчої влади, роботодавця, представники профспілкових організацій, членами яких є потерпілі, вищестоящих профспілкових органів або уповноважені трудових колективів з питань охорони праці, якщо потерпілі не є членами профспілки, відповідного органу з питань захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій (у разі необхідності), органів охорони здоров'я та інших органів.

41. Спеціальне розслідування нещасних випадків проводиться протягом не більше 10 робочих днів. У разі необхідності встановлений термін може бути продовжений органом, який призначив розслідування.

За результатами розслідування складається акт спеціального розслідування за формою Н-5, а також оформляються інші матеріали, передбачені пунктом 48 цього Положення, у тому числі карта обліку професійного захворювання (отруєння) на кожного потерпілого за формою П-5, якщо нещасний випадок пов'язаний з гострим професійним захворюванням (отруєнням).

В акті спеціального розслідування нещасного випадку, який стався внаслідок аварії, зазначається її категорія та розмір заподіяної під час цієї аварії матеріальної шкоди.

Акт спеціального розслідування підписується головою і всіма членами комісії із спеціального розслідування. У разі незгоди із змістом акта член комісії у письмовій формі викладає свою окрему думку.

Акт за формою Н-1 або НТ на кожного потерпілого складається відповідно до акта спеціального розслідування у двох примірниках, підписується головою та членами комісії із спеціального розслідування і затверджується роботодавцем протягом доби після одержання цих документів.

42. У разі розходження думок членів комісії із спеціального розслідування керівник відповідного органу державного нагляду за охороною праці, який призначив цю комісію, розглядає разом з членами комісії матеріали розслідування і може призначити нове розслідування або видати роботодавцю припис за формою Н-9 щодо визнання нещасного випадку пов'язаним з виробництвом, складання акта за формою Н-1 і взяття його на облік.

43. Для встановлення причин нещасних випадків і розроблення заходів щодо запобігання подібним випадкам комісія із спеціального розслідування має право вимагати від роботодавця утворення експертної комісії із залученням до її роботи за рахунок підприємства експертів – спеціалістів науково-дослідних, проектно-конструкторських та інших організацій, органів виконавчої влади та державного нагляду за охороною праці.

Після ознайомлення з необхідними матеріалами, обстеження місця події та проведення необхідних досліджень і розрахунків експертна комісія складає висновок, у якому стисло викладаються обставини, визначаються причини травмування, гострого професійного захворювання (отруєння), зазначаються допущені порушення вимог нормативно-правових актів про охорону праці, а також заходи щодо запобігання подібним випадкам. Висновок експертної комісії викладається чітко, в стверджувальній формі.

Комісія із спеціального розслідування нещасного випадку у разі необхідності може призначити додатково незалежну експертну комісію.

44. Медичні заклади, судово-медична експертиза, органи прокуратури і внутрішніх справ та інші органи зобов'язані згідно із законодавством безоплатно надавати на запит посадових осіб органу державного нагляду за охороною праці або Фонду, які є членами комісії із спеціального розслідування, відповідні матеріали та висновки щодо нещасного випадку у визначені цим Положенням терміни розслідування, а у випадках, коли необхідні висновки судово-гістологічної та судово-токсикологічної експертизи, – після проведення відповідних досліджень.

45. Під час розслідування роботодавець зобов'язаний:

зробити у разі необхідності фотознімки місця нещасного випадку, пошкодженого об'єкта, устаткування, інструменту, а також надати технічну документацію та інші необхідні матеріали;

надати транспортні засоби, засоби зв'язку, службові приміщення для роботи комісії із спеціального розслідування, експертної комісії;

організувати у разі розслідування випадків виявлення гострого професійного захворювання (отруєння) проведення медичного обстеження працівників відповідної ділянки підприємства;

забезпечити проведення необхідних лабораторних досліджень і випробувань, технічних розрахунків та інших робіт;

організувати друкування, розмноження і оформлення в необхідній кількості матеріалів спеціального розслідування.

46. Члени комісії із спеціального розслідування мають право одержувати письмові та усні пояснення від працівників підприємства і свідків події або проводити їх опитування.

Члени комісії із спеціального розслідування повинні зустрітися з потерпілими або членами їхніх сімей, довіреними особами, розглянути і вирішити на місці соціальні питання або внести пропозиції про їх вирішення відповідним органам, а також дати роз'яснення потерпілим (сім'ям, довіреним особам) щодо їх прав та належної компенсації відповідно до законодавства.

Роботодавець, працівником якого є потерпілий, компенсує витрати, пов'язані з діяльністю комісії із спеціального розслідування та залучених до її роботи спеціалістів. Відшкодування витрат на відрядження працівників, які є членами цієї комісії або залучені до її роботи, роботодавець здійснює в розмірах, передбачених нормами відшкодування витрат на відрядження за рахунок валових витрат, шляхом перерахування на поточний рахунок сум за дорученням.

47. Роботодавець у п'ятиденний термін з моменту підписання акта спеціального розслідування нещасного випадку чи одержання припису посадової особи органу державного нагляду за охороною праці щодо взяття на облік нещасного випадку зобов'язаний розглянути ці матеріали і видати наказ про здійснення запропонованих заходів щодо запобігання виникненню подібних випадків, а також приєднати до відповідальності працівників, які допустили порушення законодавства про охорону праці.

Про здійснення запропонованих заходів роботодавець у письмовій формі повідомляє органи, які брали участь у розслідуванні, в терміни, зазначені в акті спеціального розслідування.

48. До матеріалів спеціального розслідування нещасного випадку належать:

копія рішення Кабінету Міністрів України або наказу органів державного нагляду за охороною праці про організацію спеціального розслідування нещасного випадку;

акт спеціального розслідування нещасного випадку;
протокол огляду місця, де стався нещасний випадок (додаток 9);
ескіз місця нещасного випадку (додаток 10), необхідні плани, схеми, фотознімки місця нещасного випадку, пошкодженого об'єкта, обладнання, устаткування тощо;
протоколи рішень комісії із спеціального розслідування про розподіл функцій між членами цієї комісії, які беруть участь у розслідуванні, призначення експертної комісії;
припис посадової особи органу державного нагляду за охороною праці за формою Н-9 (якщо він видавався);
копія акта за формою Н-1 або НТ на кожного потерпілого окремо;
висновок експертизи (науково-технічної, медичної тощо), якщо вона проводилася;
медичний висновок про причини смерті або характер травми потерпілого, а також про наявність в його організмі алкоголю чи наркотиків (у разі необхідності);
висновок лікувально-профілактичного закладу про розслідування випадків виявлення гострих професійних захворювань (отруєнь), результати вимірів і лабораторних досліджень виробничих факторів трудового процесу;
протоколи опитувань та пояснювальні записки потерпілих, свідків та інших осіб, причетних до нещасного випадку (додаток 11);
копії документів про проходження потерпілим навчання та інструктажів з охорони праці;
копії приписів, що стосуються нещасного випадку, виданих роботодавцеві державними інспекторами до настання нещасного випадку і під час його розслідування;
витяги із законодавчих та інших нормативно-правових актів про охорону праці, вимоги яких були порушені;
довідка про матеріальну шкоду, заподіяну нещасним випадком, та надання потерпілому чи членам його сім'ї матеріальної допомоги;
копія наказу роботодавця згідно з пунктом 47 цього Положення.

49. Роботодавець у п'ятиденний термін після закінчення спеціального розслідування нещасного випадку надсилає за рахунок підприємства копії матеріалів, зазначених в пункті 48 цього Положення, органам прокуратури, іншим органам, представники яких брали участь у розслідуванні, центральному органу виконавчої влади, до сфери управління якого належить підприємство, відповідній місцевій держадміністрації або виконавчому органу місцевого самоврядування, Держнаглядом охорони праці, виконавчій дирекції Фонду, а у разі розслідування випадків виявлення гострого професійного захворювання (отруєння) – також відповідній установі (закладу) державної санітарно-епідеміологічної служби.

Перший примірник матеріалів розслідування залишається на підприємстві та зберігається відповідно до пункту 21 цього Положення.

Потерпілому або членам його сім'ї, довірений особі надсилається затверджений акт за формою Н-1 або НТ разом з копією акта спеціального розслідування нещасного випадку.

50. Центральний орган виконавчої влади, до сфери управління якого належить підприємство, а у разі його відсутності відповідна місцева держадміністрація або виконавчий орган місцевого самоврядування після одержання матеріалів повинні розглянути обставини і причини нещасного випадку із смертельним наслідком або групового нещасного випадку і за результатами розгляду розробити заходи щодо запобігання подібним випадкам.

51. Органи прокуратури надають територіальним органам Держнаглядом охорони праці інформацію про прийняте рішення щодо порушення кримінальної справи у зв'язку з нещасним випадком із смертельним наслідком або груповим нещасним випадком або про відмову в цьому.

Звітність та інформація про нещасні випадки, аналіз їх причин

52. Роботодавець на підставі актів за формою Н-1 складає державну статистичну звітність про потерпілих за формою, затвердженою Держкомстатом, і подає її в установленому порядку відповідним організаціям, а також несе відповідальність за її достовірність згідно із законодавством.

53. Роботодавець зобов'язаний проводити аналіз причин нещасних випадків за підсумками кварталу, півріччя і року та розробляти і здійснювати заходи щодо запобігання подібним випадкам.

54. Органи, до сфери управління яких належать підприємства, місцеві держадміністрації, виконавчі органи місцевого самоврядування зобов'язані аналізувати обставини і причини нещасних випадків за підсумками півріччя і року, доводити результати цього аналізу до відома підприємств, що належать до сфери їх управління, а також розробляти і здійснювати заходи щодо запобігання подібним випадкам.

55. Органи державного управління, державного нагляду за охороною праці, Фонд та профспілкові організації в межах своєї компетенції перевіряють ефективність профілактики нещасних випадків, вживають заходів до виявлення та усунення порушень цього Положення.

56. Підприємства, органи, до сфери управління яких належать підприємства, а також Фонд ведуть облік усіх пов'язаних з виробництвом нещасних випадків.

Центральні органи виконавчої влади, місцеві держадміністрації, виконавчі органи місцевого самоврядування, Держнаглядохоронпраці ведуть оперативний облік пов'язаних з виробництвом нещасних випадків, потерпілих унаслідок групових нещасних випадків та нещасних випадків із смертельними наслідками, про які складено акти за формою Н-1.

Управління державної пожежної охорони МВС веде облік потерпілих під час пожеж, а державна санітарно-епідеміологічна служба та робочі органи виконавчої дирекції Фонду – облік потерпілих від гострих професійних захворювань (отруень).

Збирання статистичних даних та розроблення державної статистичної звітності про потерпілих від нещасних випадків на підприємствах, про які складено акти за формою Н-1 або НТ, здійснюють органи державної статистики.

Розслідування та облік випадків виявлення хронічних професійних захворювань і отруень

57. Усі вперше виявлені випадки хронічних професійних захворювань і отруень (далі – професійні захворювання) підлягають розслідуванню.

Професійний характер захворювання визначається експертною комісією у складі спеціалістів лікувально-профілактичного закладу, якому надано таке право МОЗ.

У разі необхідності до роботи експертної комісії залучаються спеціалісти (представники) підприємства, робочого органу виконавчої дирекції Фонду, профспілкової організації, членом якої є потерпілий.

58. Віднесення захворювання до професійного проводиться відповідно до Порядку встановлення зв'язку захворювання з умовами праці (додаток 12).

59. Зв'язок професійного захворювання з умовами праці працівника визначається на підставі клінічних даних і санітарно-гігієнічної характеристики умов праці, яка складається відповідною установою (закладом) державної санітарно-епідеміологічної служби за участю спеціалістів (представників) підприємства, профспілок та робочого органу виконавчої дирекції Фонду. Санітарно-гігієнічна характеристика видається на запит керівника лікувально-профілактичного закладу, що обслуговує підприємство, або спеціаліста з профпатології міста (області), завідуючого відділенням профпатології міської (обласної) лікарні.

Якщо на час складання санітарно-гігієнічної характеристики умов праці потерпілий не підпадав під дію чинників виробничого середовища, що могли викликати професійне захворювання, враховується його попередня робота, пов'язана з дією несприятливих виробничих факторів.

60. У разі виникнення підозри на профзахворювання лікувально-профілактичний заклад направляє працівника з відповідними документами, перелік яких визначений Порядком встановлення зв'язку захворювання з умовами праці, на консультацію до головного спеціаліста з профпатології міста (області).

61. Для встановлення діагнозу і зв'язку захворювання з впливом шкідливих виробничих факторів і трудового процесу головний спеціаліст з профпатології Автономної Республіки Крим, області, м. Києва і Севастополя направляє хворого до спеціалізованого лікувально-профілактичного закладу згідно з переліком, що затверджується МОЗ.

До цих закладів направляються для встановлення діагнозу також хворі, які проходили обстеження в інших науково-дослідних інститутах медичного профілю, що не ввійшли до зазначеного переліку.

Зазначені спеціалізовані лікувально-профілактичні заклади мають право проводити амбулаторне та стаціонарне обстеження працівників за направленням головного спеціаліста з профпатології Автономної Республіки Крим, області, м. Києва і Севастополя відповідного профілю (штатного або позаштатного). Відповідальність за встановлення діагнозу щодо хронічного професійного захворювання покладається на керівників цих закладів.

Забороняється направляти осіб, яким встановлено діагноз, до інших лікувально-профілактичних закладів для перегляду раніше встановленого діагнозу.

62. Перелік спеціалізованих лікувально-профілактичних закладів, які мають право встановлювати остаточний діагноз щодо професійних захворювань, через кожні п'ять років переглядається та затверджується МОЗ.

63. У спірних випадках для остаточного вирішення питання про наявність професійного захворювання хворий направляється до Інституту медицини праці Академії медичних наук (м. Київ), рішення якого у разі незгоди хворого або роботодавця щодо встановлення діагнозу і зв'язку захворювання із впливом шкідливих виробничих факторів і трудового процесу оскаржується в судовому порядку.

Порядок повідомлення про професійні захворювання та розслідування причин, що призвели до їх виникнення

64. На кожного хворого клініками науково-дослідних інститутів, відділеннями професійних захворювань лікувально-профілактичних закладів складається повідомлення за формою П-3 (додаток 13). Протягом трьох діб після встановлення остаточного діагнозу повідомлення надсилається роботодавцю або керівнику підприємства, шкідливі виробничі фактори на якому призвели до виникнення професійного захворювання, відповідній установі (закладу) державної санітарно-епідеміологічної служби та лікувально-профілактичному закладу, які обслуговують це підприємство, відповідному робочому органу виконавчої дирекції Фонду.

65. Роботодавець організовує розслідування кожного випадку виявлення професійного захворювання протягом десяти робочих днів з моменту одержання повідомлення.

Розслідування випадку професійного захворювання проводиться комісією у складі представників: відповідної установи (закладу) державної санітарно-епідеміологічної служби (голова комісії), лікувально-профілактичного закладу, підприємства, профспілкової організації, членом якої є хворий, або уповноваженого трудового колективу з питань охорони праці, якщо хворий не є членом профспілки, відповідного робочого органу виконавчої дирекції Фонду.

До розслідування в разі необхідності можуть залучатися представники інших органів.

У розслідуванні причин професійних захворювань інфекційної та паразитарної етіології обов'язково беруть участь фахівці з епідеміології та паразитології відповідної установи (закладу) державної санітарно-епідеміологічної служби.

Розслідування причин двох та більше випадків професійних захворювань у однієї особи проводиться у міру визначення цих захворювань за наявності повідомлення. В акті розслідування зазначається, чи раніше у цієї особи було виявлено профзахворювання (найменування діагнозу) та рік його виявлення.

66. Роботодавець зобов'язаний подати комісії з розслідування дані лабораторних досліджень шкідливих факторів виробничого процесу, необхідну документацію (технологічні регламенти, вимоги і нормативи з безпеки праці тощо), забезпечити комісію приміщенням, транспортними засобами і засобами зв'язку, організувати друкування, розмноження і оформлення в необхідній кількості матеріалів розслідування.

67. Комісія з розслідування зобов'язана:

скласти програму розслідування причин професійного захворювання;

розподілити функції між членами комісії;

розглянути питання про необхідність залучення до її роботи експертів;

провести розслідування обставин та причин професійного захворювання;

скласти акт розслідування за формою П-4 (додаток 14), у якому зазначити заходи щодо запобігання розвитку професійного захворювання, забезпечення нормалізації умов праці, а також назвати осіб, які не виконали відповідні вимоги (правила, гігієнічні регламенти).

68. Комісія з розслідування проводить гігієнічну оцінку умов праці працівника за матеріалами раніше проведених атестацій робочих місць, результатів обстежень і досліджень, вивчає приписи державного нагляду за охороною праці, одержує письмові пояснення посадових осіб і працівників з питань, пов'язаних з розслідуванням професійного захворювання.

69. Акт розслідування причин професійного захворювання складається комісією з розслідування у шести примірниках протягом трьох діб після закінчення розслідування та надсилається роботодавцем хворому, лікувально-профілактичному закладу, який обслуговує це підприємство, робочому органу виконавчої дирекції Фонду та профспілковій організації, членом якої є хворий. Один примірник акта надсилається відповідній установі (закладу) державної санітарно-епідеміологічної служби для аналізу і контролю за здійсненням заходів.

Перший примірник акта розслідування залишається на підприємстві та зберігається відповідно до пункту 21 цього Положення.

70. Роботодавець зобов'язаний у п'ятиденний термін після закінчення розслідування причин професійного захворювання розглянути його матеріали та видати наказ про заходи щодо запобігання професійним захворюванням, а також про притягнення до відповідальності осіб, з вини яких допущено порушення санітарних норм і правил, що призвели до виникнення професійного захворювання.

Про здійснення запропонованих комісією з розслідування заходів щодо запобігання професійним захворюванням роботодавець письмово інформує відповідну установу (заклад) державної санітарно-епідеміологічної служби протягом терміну, зазначеного в акті.

У разі втрати працівником працездатності внаслідок професійного захворювання роботодавець направляє потерпілого на МСЕК для розгляду питання подальшої його працездатності.

71. Контроль за своєчасністю і об'єктивністю розслідування професійних захворювань, їх документальним оформленням, виконанням заходів щодо усунення причин здійснюють установи (за-

клади) державної санітарно-епідеміологічної служби, Фонд, профспілки та уповноважені трудових колективів з питань охорони праці відповідно до їх компетенції.

Розслідування випадків професійних захворювань у працівників, направлених на роботу за межі підприємства

72. Розслідування випадків професійних захворювань у працівників, направлених на роботу за межі підприємства, проводиться комісією з розслідування під головуванням представника відповідної установи (закладу) державної санітарно-епідеміологічної служби, яка здійснює державний санітарний нагляд на підприємстві, де виявлено професійне захворювання.

73. Підприємство, де виявлено професійне захворювання, повинно повідомити про це підприємство, працівником якого є потерпілий, та робочий орган виконавчої дирекції Фонду.

У роботі комісії з розслідування такого випадку обов'язково бере участь представник підприємства, працівником якого є потерпілий, робочого органу виконавчої дирекції Фонду та профспілкової організації, членом якої є потерпілий.

74. Реєстрація та облік професійних захворювань у працівників, які направлені на роботу за межі підприємства, здійснюється підприємством за місцем основної роботи потерпілого, відповідним робочим органом виконавчої дирекції Фонду та відповідною установою (закладом) державної санітарно-епідеміологічної служби, що здійснює державний нагляд на цьому підприємстві.

Розслідування випадків професійних захворювань у непрацюючих пенсіонерів, а також у працівників, які змінили місце роботи та проживання

75. Виявлення професійних захворювань у осіб, які працювали за межами України на підприємствах колишнього СРСР, проводиться згідно з пунктами 59–63 цього Положення на підставі нотаріально завіреної копії трудової книжки.

У разі виявлення професійного захворювання у непрацюючих пенсіонерів, які працювали на території України, розслідування проводиться згідно з пунктом 65 цього Положення на підприємстві, причетному до виникнення професійного захворювання.

76. Підтверджені випадки професійних захворювань у працівників, які змінили місце роботи, або у непрацюючих пенсіонерів підлягають реєстрації та обліку на підприємстві, де були умови для розвитку професійного захворювання, у відповідному робочому органі виконавчої дирекції Фонду та у відповідній установі (закладі) державної санітарно-епідеміологічної служби, що здійснює державний нагляд на цьому підприємстві.

Порядок реєстрації та обліку випадків професійних захворювань

77. Реєстрація та облік випадків професійних захворювань ведеться в спеціальному журналі (додаток 15):

на підприємстві, у відповідному робочому органі виконавчої дирекції Фонду та в установах (закладах) державної санітарно-епідеміологічної служби на підставі повідомлень про професійні захворювання та актів їх розслідування;

у лікувально-профілактичних закладах на підставі медичної картки амбулаторного хворого, виписки з історії хвороби, лікарського висновку про діагноз, встановлений під час обстеження в стаціонарі, а також повідомлення про професійне захворювання.

До цього журналу також вносяться дані щодо працездатності кожного працівника, в якого виявлено професійне захворювання.

У разі виявлення у працівника кількох професійних захворювань потерпілий реєструється в журналі один раз із зазначенням усіх його діагнозів.

Професійні захворювання, виявлені в осіб, які приїхали на постійне проживання в Україну з інших країн, реєструються у лікувально-профілактичних закладах та відповідній установі (закладі) державної санітарно-епідеміологічної служби, у відповідному робочому органі виконавчої дирекції Фонду за місцем проживання потерпілого в Україні, а розслідування причин цих професійних захворювань проводиться в порядку, передбаченому міжнародними договорами України.

78. Установи (заклади) державної санітарно-епідеміологічної служби на підставі актів розслідування випадків професійних захворювань складають карти обліку професійних захворювань за формою П-5. Ці карти і записи на магнітних носіях зберігаються у відповідній установі (закладі) державної санітарно-епідеміологічної служби та в МОЗ протягом 45 років.

79. Порядок збирання та передачі інформації для автоматизованої системи обліку і аналізу професійних захворювань визначається МОЗ.

80. Карти обліку професійних захворювань або дискети з даними цих карт щороку до 1 лютого і 1 серпня надсилаються МОЗ.

81. Форми державної статистичної звітності щодо професійних захворювань затверджуються МОЗ.

Розслідування та облік аварій

82. На підприємстві згідно з вимогами законодавчих та інших нормативно-правових актів з питань захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та охорони праці повинні бути розроблені і затверджені роботодавцем:

план попередження надзвичайних ситуацій, у якому визначаються можливі аварії та інші надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру, прогнозуються наслідки, визначаються заходи щодо їх ліквідації, терміни виконання, а також сили і засоби, що для цього залучаються;

план ліквідації аварій (надзвичайних ситуацій), у якому перелічуються всі можливі аварії та інші надзвичайні ситуації, визначаються дії посадових осіб і працівників підприємства під час їх виникнення, обов'язки працівників професійних аварійно-рятувальних служб або працівників інших підприємств, які залучаються до ліквідації надзвичайних ситуацій.

До аварій техногенного характеру належать аварії на транспорті, пожежі, вибухи, аварії з виведенням сильнодіючих отруйних, радіоактивних, біологічно небезпечних та інших забруднюючих речовин, раптове руйнування споруд, обладнання тощо.

83. Аварії поділяються на дві категорії.

До I категорії належать аварії, внаслідок яких:

загинуло 5 чи травмовано 10 і більше осіб;

стався викид отруйних, радіоактивних, біологічно небезпечних речовин за межі санітарно-захисної зони підприємства;

збільшилася концентрація забруднюючих речовин у навколишньому природному середовищі більш як у 10 разів;

зруйновано будівлі, споруди чи основні конструкції об'єкта, що створило загрозу для життя і здоров'я значної кількості працівників підприємства чи населення.

До II категорії належать аварії, внаслідок яких:

загинуло до 5 чи травмовано від 4 до 10 осіб;

зруйновано будівлі, споруди чи основні конструкції об'єкта, що створило загрозу для життя і здоров'я працівників цеху, дільниці з чисельністю працюючих 100 чоловік і більше.

Випадки порушення технологічних процесів, роботи устаткування, тимчасової зупинки виробництва внаслідок спрацювання автоматичних захисних блокувань та інші локальні порушення у роботі цехів, дільниць і окремих об'єктів, падіння опор та обрив провідів ліній електропередачі тощо не належать до категорійних аварій і розслідуються відповідно до вимог законодавства.

З метою врахування специфіки галузей, визначення переліку категорійних аварій у разі необхідності центральними органами виконавчої влади затверджуються галузеві положення за погодженням з Держнаглядом охорони праці.

84. Про аварію свідок повинен негайно повідомити безпосереднього керівника робіт або іншу посадову особу підприємства, які в свою чергу зобов'язані повідомити роботодавця.

85. Роботодавець або особа, яка керує виробництвом під час зміни, зобов'язані діяти згідно з планом ліквідації аварії, вжити першочергових заходів щодо рятування потерпілих і надання їм медичної допомоги, запобігання подальшому поширенню аварії, встановлення меж небезпечної зони та обмеження доступу до неї людей.

86. Роботодавець або уповноважена ним особа зобов'язані негайно повідомити про аварію територіальний орган Держнаглядом охорони праці, орган, до сфери управління якого належить підприємство, відповідну місцеву держадміністрацію або виконавчий орган місцевого самоврядування, штаб цивільної оборони та з надзвичайних ситуацій, прокуратуру за місцем виникнення аварії і відповідний профспілковий орган, а в разі травмування або загибелі працівників також відповідний робочий орган виконавчої дирекції Фонду.

87. Розслідування аварій з нещасними випадками проводиться згідно з пунктами 1–51 цього Положення.

Розслідування аварій без нещасних випадків проводиться комісіями з розслідування, що утворюються:

у разі аварій I категорії – наказом центрального органу виконавчої влади чи розпорядженням відповідної місцевої держадміністрації (Автономної Республіки Крим, області, м. Києва та Севастополя) за узгодженням з відповідними органами державного нагляду за охороною праці і МНС;

у разі аварій II категорії – наказом керівника органу, до сфери управління якого належить підприємство, чи розпорядженням районної держадміністрації або виконавчого органу місцевого самоврядування за узгодженням з відповідними органами державного нагляду за охороною праці і МНС.

Головою комісії призначається представник органу, до сфери управління якого належить підприємство, місцевого органу виконавчої влади або представник органу державного нагляду за охороною праці чи МНС.

88. У ході розслідування комісія з розслідування визначає характер аварії, з'ясовує обставини, що спричинили її, встановлює факти порушення вимог законодавства та нормативних актів з питань охорони праці, цивільної оборони, правил експлуатації устаткування та технологічних регламентів, визначає якість виконання будівельно-монтажних робіт або окремих вузлів, конструкцій, їх відповідність вимогам технічних і галузевих нормативних актів та проекту, встановлює осіб, що несуть відповідальність за виникнення аварії, намічає заходи щодо ліквідації її наслідків та запобігання подібним аваріям.

89. Комісія з розслідування зобов'язана протягом десяти робочих днів розслідувати аварію і скласти акт за формою Н-5. Шкода, заподіяна аварією, визначається з урахуванням втрат, зазначених у додатку 16.

Залежно від характеру аварії у разі необхідності проведення додаткових досліджень або експертизи зазначений термін може бути продовжений органом, який призначив комісію.

90. За результатами розслідування аварії роботодавець видає наказ, яким відповідно до висновків комісії з розслідування затверджує заходи щодо запобігання подібним аваріям і притягає до відповідальності працівників за порушення законодавства про охорону праці.

91. Матеріали розслідування аварії включають документи, зазначені в пункті 48 цього Положення, а також доповідну записку про роботу аварійно-рятувальних формувань або підрозділів державної пожежної охорони, якщо вони залучалися до ліквідації цієї аварії.

92. Технічне оформлення матеріалів розслідування аварії проводить підприємство, де сталася аварія, яке в п'ятиденний термін після закінчення розслідування надсилає їх прокуратурі та органам, представники яких брали участь у розслідуванні.

Перший примірник акта розслідування аварії, внаслідок якої не сталося нещасного випадку, зберігається на підприємстві до завершення термінів здійснення заходів, визначених комісією з розслідування, але не менше двох років.

93. Роботодавець зобов'язаний проаналізувати причини аварії та розробити заходи щодо запобігання подібним аваріям у подальшому.

94. У разі коли аварія сталася через проектні недоробки або конструктивні недоліки устаткування, для участі в роботі комісії з розслідування залучаються представники підприємств, які розробляли і виготовляли його.

Роботодавець зобов'язаний надіслати проектній організації, заводу – виготовлювачу устаткування об'єктовані рекламации, а їх копії – органам, до сфери управління яких належить підприємство, проектна організація або завод-виготовлювач (у разі його відсутності – відповідній місцевій держадміністрації або виконавчому органу місцевого самоврядування). За видами робіт і устаткування, на які видається дозвіл (ліцензія) на проектування або виготовлення, копія рекламации також надсилається органу, який видав дозвіл (ліцензію) на проектування або виготовлення устаткування.

95. Облік аварій I і II категорій ведуть підприємства і відповідні органи державного управління та нагляду за охороною праці з реєстрацією їх у журналі (додаток 17). При цьому враховуються аварії, внаслідок яких сталися нещасні випадки і внаслідок яких нещасні випадки не сталися.

Державна статистична звітність щодо аварій затверджується Держкомстатом за поданням Держнаглядохоронпраці.

Письмову інформацію про здійснення заходів, запропонованих комісією з розслідування, роботодавець подає організаціям, представники яких брали участь у розслідуванні, у терміни, зазначені в акті розслідування аварії.

96. Контроль та нагляд за своєчасним і об'єктивним розслідуванням, документальним оформленням та обліком аварій, здійсненням заходів щодо усунення їх причин покладається на органи державного управління та нагляду за охороною праці.

Прикінцеві положення

97. Роботодавець та посадові особи, які проводили розслідування нещасних випадків, професійних захворювань та аварій, несуть відповідальність згідно із законодавством за своєчасне і об'єктивне їх розслідування та прийняті рішення.

98. Особи, які допустили порушення або невиконання вимог цього Положення, притягаються до відповідальності згідно із законодавством.

Зразок

Додаток 1
до Положення про порядок розслідування та ве-
дення обліку нещасних випадків, професійних
захворювань і аварій на виробництві

Форма Н-1

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____ (посада, підпис, ім'я, по батькові)

_____ та прізвище роботодавця)

“ _____ ” _____ 200 ____ р.
(печатка)

**АКТ № _____
про нещасний випадок на виробництві**

_____ (прізвище, ім'я та по батькові потерпілого)

_____ (домашня адреса потерпілого)

1. Дата і час нещасного випадку _____
(число, місяць, рік)

_____ (година, хвилина)

2. Підприємство, працівником якого є потерпілий _____
(найменування)

2.1. Адреса підприємства, працівником якого є потерпілий:
Автономна Республіка Крим,
область _____

район _____

населений пункт _____

2.2 Форма власності _____

2.3. Орган, до сфери управління
якого належить підприємство _____

2.4. Найменування і адреса підприємства,
де стався нещасний випадок _____

2.5. Цех, дільниця, _____

місце нещасного випадку _____

3. Відомості про потерпілого:

3.1. Стать: чоловіча, жіноча _____

3.2. Число, місяць, рік народження _____

3.3. Професія (посада) _____

розряд (клас) _____

3.4. Стаж роботи загальний		
3.5. Стаж роботи потерпілого за професією (посадою)		
4. Проведення навчання потерпілого та інструктажу з охорони праці:		
4.1. Навчання за професією чи видом роботи, під час виконання якої стався нещасний випадок		
	(число, місяць, рік)	
Проведення інструктажу:		
4.2. Вступного		
	(число, місяць, рік)	
4.3. Первинного		
	(число, місяць, рік)	
4.4. Повторного		
	(число, місяць, рік)	
4.5. Цільового		
	(число, місяць, рік)	
4.6. Перевірка знань за професією чи видом роботи, під час виконання якої стався нещасний випадок (для робіт підвищеної небезпеки)		
	(число, місяць, рік)	
5. Проходження медичного огляду:		
5.1. Попереднього		
	(число, місяць, рік)	
5.2. Періодичного		
	(число, місяць, рік)	
6. Обставини, за яких стався нещасний випадок		
6.1. Вид події		
6.2. Шкідливий або небезпечний фактор та його значення		
7. Причини нещасного випадку		
8. Устаткування, машини, механізми, транспортні засоби, експлуатація яких призвела до нещасного випадку		
	(найменування, тип, марка, рік випуску, підприємство-виготовлювач)	
9. Діагноз за листком непрацездатності або довідкою лікувально-профілактичного закладу		
9.1. Перебування потерпілого в стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння		
	(так, ні)	
10. Особи, які допустили порушення законодавства про охорону праці:		
	(прізвище, ім'я та по батькові, професія, посада, підприємство, порушення вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів з охорони праці)	
		ДНАОП
	із зазначенням статей, параграфів, пунктів тощо)	
11. Свідки нещасного випадку		
	(прізвище, ім'я та по батькові, постійне місце проживання)	

12. Заходи щодо усунення причин нещасного випадку

№ з/п	Найменування заходів	Термін виконання	Виконавець	Відмітка про виконання

Голова комісії

_____ (посада)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Члени комісії

_____ (посада)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

_____ (посада)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

_____ (посада)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

“ _____ ” _____ 200 __ р.

ПОЯСНЕННЯ щодо заповнення акта за формою Н-1

Акт складається з текстової і кодової частин, які заповнюються відповідно до загальноприйнятих (установлених) термінів, міжгалузевих, галузевих і спеціально розроблених класифікаторів.

Коди зазначаються в клітинках з правого боку сторінки акта.

Кодування актів за формою Н-1 є обов'язковим.

Пункт 1. У першому рядку число та місяць кодуються відповідно до їх порядкових номерів, а рік – двома останніми цифрами.

Наприклад:

дата "1 грудня 1998 року" кодується так:

0	1	1	2	9	8
---	---	---	---	---	---

У другому рядку зазначається і кодується час, коли стався нещасний випадок, наприклад:

час "22 година 30 хвилин" кодується так:

2	2	3	0
---	---	---	---

Пункт 2. Кодується відповідно до Єдиного державного реєстру підприємств і організацій України (ЄДРПОУ).

Підпункт 2.1. Кодується адреса підприємства відповідно до Класифікатора об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ).

Підпункт 2.3. Кодується відповідно до загального міжгалузевого класифікатора "Система позначення органів державного управління (СПОДУ) 1.74.001".

Підпункт 2.5. Назва цеху, дільниці кодується відповідно до галузевого класифікатора (кодіфікатора), а якщо його немає, зазначається назва цеху, дільниці відповідно до затвердженого переліку підрозділів підприємства.

Примітка. Коди до пункту 2 і підпункту 2.1 – постійні для кожного підприємства і визначаються за ЄДРПОУ і КОАТУУ.

Підпункт 3.1. Стать кодується так: 1 – чоловіча, 2 – жіноча.

Підпункт 3.2. Зазначається число, місяць і рік народження, а кодується число повних років потерпілого на час настання нещасного випадку.

Наприклад:

45 років – 45

Підпункт 3.3. Професія (посада), розряд (клас) записуються і кодуються відповідно до Державного класифікатора професій (ДК-003-95).

У разі коли потерпілий має кілька професій, зазначається та, під час роботи за якою стався нещасний випадок.

Підпункти 3.4. і 3.5. При зазначенні стажу роботи: загального, за основною професією (посадою), на яку оформлений потерпілий, за виконуваною роботою, під час якої стався нещасний випадок, зазначається і кодується число повних років на момент настання нещасного випадку.

Наприклад:

20 років – 20

15 років – 15

5 років – 5

Якщо стаж не досягає року, в текстовій частині зазначається кількість місяців (днів), а кодується – 00.

Наприклад:

9 місяців 2 дні – 00

Пункт 4. Заповнюється відповідно до Типового положення про навчання з питань охорони праці. Кодування здійснюється, як і в пункті 1, шестизначними кодами – число, місяць, рік.

Наприклад:

04.12.95 – дата проведення (завершення) навчання за професією, вступного, первинного, повторного або цільового інструктажу, останньої перевірки знань з охорони праці –

0	4	1	2	9	5
---	---	---	---	---	---

У разі невиконання будь-якої позиції навпроти неї ставляться нулі – 00

Пункт 5. Заповнюється відповідно до Положення про медичний огляд працівників певних категорій, затвердженого наказом МОЗ. Кодування здійснюється, як і в пункті 1, шестизначними кодами – число, місяць, рік.

Пункт 6. Під час опису обставин нещасного випадку дається стисла характеристика умов праці та дій потерпілого, викладається послідовність подій, що відбувалися перед настанням випадку, описується, як проходив процес праці, а також зазначається, хто керував роботою або організував її.

Підпункт 6.1. Вид події. Заповнюється і кодується відповідно до зазначеного нижче класифікатора – підрозділ I.

Підпункт 6.2. Шкідливий або небезпечний фактор та його значення. Заповнюється відповідно до ГОСТ 12.0.003 “Небезпечні та шкідливі виробничі фактори. Класифікація”. Шкідливий фактор кодується відповідно до класифікатора № 6 МОЗ.

Пункт 7. Причини нещасного випадку. Зазначаються і кодуються три причини нещасного випадку відповідно до зазначеного нижче класифікатора – підрозділ II. Основна причина нещасного випадку зазначається і кодується першою.

Якщо причин нещасного випадку більше ніж три, інші причини зазначаються в акті лише у текстовій частині.

Пункт 8. Устаткування кодується відповідно до класу і підкласу вищих класифікаційних угруповань ЗКП (ВКУЗКП). Основні класи і підкласи ЗКП (ВКУЗКП) наведено у підрозділі 3 (Устаткування, машини, механізми, транспортні засоби, експлуатація яких призвела до нещасного випадку).

Наприклад:

верстати металорізальні – 381

устаткування гірничошахтне – 314

Пункт 9. Зазначається діагноз за листком непрацездатності або довідкою лікувально-профілактичного закладу. Кодується згідно з формою № 23-ТН “Звіт про причини тимчасової непрацездатності”.

Підпункт 9.1. У разі перебування потерпілого в стані алкогольного чи наркотичного сп’яніння кодується – 1

Запис робиться на підставі висновку, що складається лікарем, який проводив огляд потерпілого.

Пункт 10. Зазначаються посадові особи і працівники, у тому числі потерпілий, які допустили порушення вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів про охорону праці, дії чи бездіяльність яких стали основною або супутньою причиною нещасного випадку (відповідно до пункту 7).

У разі коли порушення допущено працівниками іншого підприємства або сторонньою особою, цей факт обов’язково фіксується.

Законодавчі та інші нормативно-правові акти про охорону праці кодуються відповідно до Державного реєстру міжгалузевих і галузевих нормативних актів про охорону праці.

Пункт 12. Зазначається кожний захід окремо. Не слід вносити до цього пункту заходи із накладення стягнень.

КЛАСИФІКАТОР

1. Вид події, що призвела до нещасного випадку

01 – дорожньо-транспортна пригода,

в тому числі:

01.1 – наїзд транспортних засобів

02 – падіння потерпілого,

в тому числі:

02.1 – падіння потерпілого під час пересування

02.2 – падіння потерпілого з висоти

02.3 – падіння потерпілого в колодязь, ємність, яму тощо

03 – падіння, обрушення, обвалення предметів, матеріалів, породи, ґрунту тощо

03.1 – обрушення, обвалення будівель, споруд та їх елементів

03.2 – обвалення та обрушення породи, ґрунту тощо

04 – дія предметів та деталей, що рухаються, розлітаються, обертаються,

в тому числі:

04.1 – дія рухомих і таких, що обертаються, деталей обладнання, машин і механізмів

04.2 – дія предметів, що розлітаються в результаті вибуху або руйнування приладів, посудин,

які знаходяться під тиском, у вакуумі

05 – ураження електричним струмом,

в тому числі:

05.1 – при доторкуванні до ліній електропередачі та обірваних проводів

- 06 – дія екстремальних температур (крім пожеж)
- 07 – дія шкідливих та токсичних речовин
- 08 – дія іонізуючого випромінювання
- 09 – фізичні перевантаження
- 10 – нервово-психічні перевантаження
- 11 – ушкодження внаслідок контакту з тваринами, комахами та іншими представниками флори і фауни
- 12 – утоплення
- 13 – асфіксія
- 14 – навмисне вбивство або травма, заподіяна іншою особою
- 15 – стихійне лихо
- 16 – пожежа
- 17 – вибух
- 18 – інші види
- 2. Причини нещасного випадку
- Технічні:
- 01 – конструктивні недоліки, недосконалість, недостатня надійність засобів виробництва
- 02 – конструктивні недоліки, недосконалість, недостатня надійність транспортних засобів
- 03 – неякісна розробка або відсутність проектної документації на будівництво, реконструкцію виробничих об'єктів, будівель, споруд, обладнання тощо
- 04 – неякісне виконання будівельних робіт
- 05 – недосконалість, невідповідність вимогам безпеки технологічного процесу
- 06 – незадовільний технічний стан:
- 06.1 – виробничих об'єктів, будинків, споруд, території
- 06.2 – засобів виробництва
- 06.3 – транспортних засобів
- 07 – незадовільний стан виробничого середовища
- Організаційні:
- 08 – незадовільне функціонування, недосконалість або відсутність системи управління охороною праці
- 09 – недоліки під час навчання безпечним прийомам праці, в тому числі:
- 09.1 – відсутність або неякісне проведення інструктажу;
- 09.2 – допуск до роботи без навчання та перевірки знань з охорони праці
- 10 – неякісна розробка, недосконалість інструкцій з охорони праці або їх відсутність
- 11 – відсутність у посадових інструкціях функціональних обов'язків з питань охорони праці
- 12 – порушення режиму праці та відпочинку
- 13 – відсутність або неякісне проведення медичного обстеження (профвідбору)
- 14 – невикористання засобів індивідуального захисту через незабезпеченість ними
- 15 – виконання робіт з відключеними, несправними засобами колективного захисту, системами сигналізації, вентиляції, освітлення тощо
- 16 – залучення до роботи працівників не за спеціальністю (професією)
- 17 – порушення технологічного процесу
- 18 – порушення вимог безпеки під час експлуатації устаткування, машин, механізмів тощо
- 19 – порушення вимог безпеки під час експлуатації транспортних засобів
- 20 – порушення правил дорожнього руху
- 21 – незастосування засобів індивідуального захисту (за їх наявності)
- 22 – незастосування засобів колективного захисту (за їх наявності)
- 23 – порушення трудової і виробничої дисципліни, в тому числі:
- 23.1 – невиконання посадових обов'язків
- 23.2 – невиконання вимог інструкцій з охорони праці
- Психофізіологічні:
- 24 – алкогольне, наркотичне сп'яніння, токсикологічне отруєння
- 25 – низька нервово-психічна стійкість
- 26 – незадовільні фізичні дані або стан здоров'я
- 27 – незадовільний психологічний клімат у колективі
- 28 – травмування внаслідок протиправних дій інших осіб
- 29 – інші причини
- 3. Устаткування, машини, механізми, транспортні засоби, експлуатація яких призвела до нещасного випадку
- 311 – устаткування енергетичне

313 – устаткування для чорної та кольорової металургії
 314 – устаткування гірничошахтне
 315 – устаткування підйомно-транспортне (крани)
 316 – устаткування підйомно-транспортне (конвеєри)
 317 – устаткування підйомно-транспортне (крім кранів і конвеєрів)
 318 – устаткування і рухомий склад залізниць
 331 – машини електричні малої потужності
 332 – електродвигуни змінного струму потужністю від 0,25 кВт і більше
 334 – електродвигуни вибухозахищені, врубово-комбайнові і електробури
 336 – машини електричні постійного струму
 337 – генератори змінного струму, перетворювачі, підсилювачі електромашинні, електростанції та електроагрегати живлення
 338 – машини електричні великі, агрегати електромашинні, турбо- і гідрогенератори
 341 – трансформатори і трансформаторне устаткування, апаратура високовольтна, силова перетворювальна техніка, прилади силові напівпровідникові, детектори ядерних і нейтронних випромінювань, хемотроніка (електрохімічні перетворювачі інформації)
 342 – апарати електричні напругою до 1000 В
 343 – комплектне обладнання напругою до 1000 В
 344 – устаткування спеціальне технологічне, шинопроводи низької напруги
 345 – електротранспорт (крім засобів міського транспорту і моторвагонних поїздів), електроустаткування для електротранспорту і підйомно-транспортних машин
 346 – устаткування світлотехнічне і виробництва електроустановлювальні, лампи електричні, виробництва культурно-побутового призначення і широкого вжитку
 348 – джерела струму хімічні, фізичні, генератори електрохімічні й термоелектричні
 361 – устаткування хімічне і запасні частини до нього
 362 – устаткування для переробки полімерних матеріалів і запасні частини до нього
 363 – насоси (відцентрові, парові та привідні поршневі)
 364 – устаткування кисневе, криогенне, компресорне, холодильне, для газополуменевої обробки металів, насоси, агрегати вакуумні і високовакуумні, комплектні технологічні лінії, установки та агрегати
 365 – устаткування целюлозно-паперове
 366 – устаткування нафтопромислове, бурове, геологорозвідувальне і запасні частини до нього
 367 – устаткування технологічне і апаратура для нанесення лакофарбового покриття на виробництво машинобудування
 368 – устаткування нафтогазопереробне
 381 – верстати металорізальні
 382 – машини ковальсько-пресові (без машин з ручним і ножним приводами)
 383 – устаткування деревообробне
 384 – устаткування технологічне для ливарного виробництва
 385 – устаткування для гальванопокриття виробів машинобудування
 386 – устаткування для зварювання тертям, холодного зварювання і допоміжне зварювальне обладнання
 451 – автомобілі
 452 – автомобілі спеціалізовані, автопоїзди, автомобілі-тягачі, кузови-фургони, причепа, троллейбуси, автотранспортувачі, мотоцикли, велосипеди
 472 – трактори
 473 – машини сільськогосподарські
 474 – машини для тваринництва, птахівництва і кормовиробництва
 481 – машини для землерийних і меліоративних робіт
 482 – машини дорожні, устаткування для приготування будівельних сумішей
 483 – устаткування і машини будівельні
 484 – устаткування для промисловості будівельних матеріалів
 485 – устаткування технологічне для лісозаготівельної і торф'яної промисловості, машинобудування, комунальне
 486 – устаткування для кондиціювання повітря і вентиляції
 493 – устаткування і прилади для опалення і гарячого водопостачання
 511 – устаткування технологічне і запасні частини до нього для легкої промисловості
 512 – устаткування технологічне і запасні частини до нього для вироблення хімічного волокна
 513 – устаткування технологічне і запасні частини до нього для харчової, м'ясної, молочної та рибної промисловості
 514 – устаткування технологічне і запасні частини до нього для борошномельних, комбікормових підприємств та зернохосвищ

515 – устаткування технологічне і запасні частини до нього для торгівлі, громадського харчування та блоків харчування, устаткування холодильне і запасні частини до нього, виробу культурно-побутового призначення та господарського вжитку

516 – устаткування поліграфічне і запасні частини до нього

517 – устаткування технологічне і запасні частини до нього для скляно-ситалової промисловості, кабельної промисловості, для розвантаження, розфасування та упакування мінеральних добрив і отрутохімікатів

525 – устаткування та оснащення спеціальні для ремонту та експлуатації тракторів і сільсько-господарських машин, транспортування та складської переробки вантажів, пуску і налагоджування, технічного обслуговування та ремонту машин і устаткування тваринницьких та птахівницьких ферм, а також конструкції, устаткування та оснащення споруджень захищеного ґрунту

945 – устаткування медичне

947 – устаткування технологічне для медичної промисловості і запасні частини до нього

968 – устаткування, інвентар та приладдя театральньо-видовищних підприємств і закладів культури

Зразок

Додаток 2
до Положення про порядок розслідування та
ведення обліку нещасних випадків, професійних
захворювань і аварій на виробництві

**ЕКСТРЕНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ
про звернення потерпілого з посиланням
на нещасний випадок на виробництві**

1. Попередній діагноз _____

2. Прізвище, ім'я та по батькові потерпілого _____

3. Вік _____

4. Домашня адреса потерпілого _____

5. Найменування і адреса підприємства, де працює потерпілий _____

6. Дата: _____

захворювання _____

встановлення діагнозу _____

госпіталізації _____

7. Місце госпіталізації _____

(найменування лікувально-профілактичного закладу)

8. Шкідливий виробничий фактор, який викликав захворювання (отруєння) _____

9. Дата і час передачі первинної інформації _____

Посада, підпис та прізвище особи, яка надіслала повідомлення _____

Посада, прізвище та підпис особи, яка одержала повідомлення _____

Зразок

Додаток 3
до Положення про порядок розслідування та
ведення обліку нещасних випадків, професійних
захворювань і аварій на виробництві

Форма Н-5

АКТ
розслідування нещасного випадку (аварії),
що стався (сталася)
“ ___ ” _____ 200__ р. о ___ год. ___ хв.

на _____
(найменування підприємства та органу,

до сфери управління якого належить підприємство)

(дата складання акта) (місце складання акта)

Комісія, призначена наказом
від “ ___ ” _____ 200__ р. № ___ _____
(найменування органу, яким призначена комісія)

у складі: _____ – голова комісії
(прізвище, ім'я та по батькові) (посада, місце роботи)

членів комісії: _____
(прізвище, ім'я та по батькові) (посада, місце роботи)

за участю: _____
(прізвище, ім'я та по батькові) (посада, місце роботи)

провела за період з “ ___ ” _____ по “ ___ ” _____ 200__ р. (спеціальне) розслідування нещасного
випадку (аварії), який (яка) стався (сталася) _____
(зазначається місце події і кількість потерпілих,

у тому числі із смертельним наслідком)

1. Відомості про потерпілого (потерпілих)

Прізвище, ім'я та по батькові, рік народження, професія (посада), стаж роботи – загальний, у тому числі на цьому підприємстві, за професією, час проходження навчання, інструктажу, перевірки знань з охорони праці, первинного та періодичного медичного огляду, професійного добору. Наслідки нещасного випадку.

У разі групових нещасних випадків зазначаються відомості окремо щодо кожного потерпілого.

Відомості про членів сім'ї, які перебувають на утриманні потерпілого, – прізвище, ім'я та по батькові, рік народження, сімейні відносини, рід занять. Ці відомості можуть бути викладені у формі таблиці.

Відомості про членів сім'ї зазначаються тільки у разі нещасних випадків із смертельним наслідком.

**2. Характеристика об'єкта, ділянки та місця,
де стався нещасний випадок (аварія)**

У стислій характеристиці об'єкта, ділянки та місця, де стався нещасний випадок (аварія), наводяться відомості про проектний, затверджений та фактичний режим роботи об'єкта (устаткування) до настання нещасного випадку (аварії).

Описується стан об'єкта (ділянки), устаткування (конструкцій) і матеріалів, що застосовувалися перед нещасним випадком (аварією), а також дається висновок про їх відповідність нормативним вимогам.

Зазначаються аналогічні нещасні випадки (аварії), якщо вони раніше мали місце на підприємстві.

Описується організація на підприємстві роботи з охорони праці та її недоліки (зазначаються тільки у разі нещасних випадків із смертельним наслідком та групових).

Якщо нещасний випадок стався через аварію, до цього розділу акта додатково вносяться такі дані: категорія аварії, обсяги втрати продукції (у натуральному виразі та в гривнях), розмір загальної шкоди, заподіяної аварією (в гривнях).

3. Обставини, за яких стався нещасний випадок (аварія)

Описуються всі події, що відбувалися, та роботи, що проводилися до настання нещасного випадку (аварії), зазначається, як проходив процес праці з початку зміни, хто керував роботами і які давав вказівки, дії потерпілого (потерпілих) та інших осіб, пов'язані з нещасним випадком (аварією).

Викладається послідовність подій, наводяться небезпечні та шкідливі виробничі фактори, які впливали на потерпілого, зазначається конкретно машина, інструмент, устаткування, експлуатація яких призвела до нещасного випадку, наявність небезпечних умов і небезпечні дії потерпілого або інших осіб, характер аварії.

Перелічуються заходи, вжиті відповідно до плану ліквідації наслідків нещасного випадку, аварії (якщо вона мала місце), надзвичайної ситуації або плану локалізації аварійних ситуацій.

4. Причини нещасного випадку (аварії)

Наводяться основні технічні, організаційні та психофізіологічні причини нещасного випадку (аварії), включаючи перевищення гранично допустимих норм впливу небезпечних і шкідливих виробничих факторів, невідповідність та недостатність засобів колективного, індивідуального та медичного захисту встановленим вимогам тощо (якщо ці причини вплинули на подію).

Після кожної причини зазначається, які конкретно вимоги законодавчих і нормативно-правових актів з питань охорони праці та захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, інструкцій з безпечного ведення робіт, посадових інструкцій були порушені (із зазначенням відповідних статей, розділів, пунктів тощо).

Зазначаються узагальнені результати перевірки стану охорони праці на цьому підприємстві, проведеної органами державного нагляду за охороною праці та іншими організаціями (зазначаються тільки у разі нещасних випадків із смертельним наслідком та групових).

5. Заходи щодо усунення причин нещасного випадку (аварії)

План заходів щодо усунення причин нещасних випадків (аварій) повинен включати:

заходи щодо усунення безпосередніх причин нещасного випадку і запобігання подібним випадкам; заходи щодо ліквідації наслідків аварії (у разі необхідності).

Ці заходи можуть бути викладені у формі таблиці або перелічені у тексті із зазначенням термінів і відповідальних за їх виконання.

6. Висновок комісії

У цьому розділі зазначаються особи, у тому числі потерпілий, дії або бездіяльність яких призвели до нещасного випадку (аварії).

Перелічуються конкретні порушення вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів про охорону праці, посадових інструкцій тощо (із зазначенням статей, параграфів та пунктів).

У разі коли порушення допущено працівниками іншого підприємства або сторонньою особою, цей факт обов'язково зазначається в цьому пункті.

Наприкінці розділу викладаються пропозиції щодо притягнення до відповідальності осіб, унаслідок дій або бездіяльності яких стався нещасний випадок (аварія).

У висновку зазначається, що:

нещасний випадок вважається (не вважається) пов'язаним з виробництвом;

підлягає (не підлягає) обліку;

складається акт за формою Н-1 або НТ.

Наприкінці акта робиться запис про зустріч членів комісії з розслідування з потерпілими або членами їх сімей, розгляд на місці питань надання соціальної і матеріальної допомоги, роз'яснення потерпілим та членам їх сімей прав відповідно до законодавства.

7. Перелік матеріалів, що додаються

Голова комісії

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Члени комісії:

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

(печатка органу, яким призначена комісія)

Зразок

Додаток 4
до Положення про порядок розслідування та
ведення обліку нещасних випадків, професійних
захворювань і аварій на виробництві

Форма П-5

КАРТА ОБЛІКУ
професійного захворювання (отруєння)

Дата заповнення Реєстраційний номер

Зміст інформації	№ з/п	Код
1	2	3
Автономна Республіка Крим або область _____	1	<input type="text"/>
Район, місто, село _____	2	<input type="text"/>
Орган, до сфери управління якого належить підприємство _____	3	<input type="text"/>
Галузь _____	4	<input type="text"/>
Підприємство _____	5	<input type="text"/>
Цех, дільниця _____	6	<input type="text"/>
Дата одержання повідомлення про профзахворювання _____	7	<input type="text"/>
Кількість одночасно потерпілих з урахуванням даної особи _____	8	<input type="text"/>
Прізвище, ім'я та по батькові потерпілого _____	9	<input type="text"/>
Стать: чоловіча – 1, жіноча – 2 _____	10	<input type="text"/>
Вік (кількість повних років) _____	11	<input type="text"/>
Професія _____	12	<input type="text"/>
Стаж роботи за даною професією _____	13	<input type="text"/>
Стаж роботи в контактi з шкiдливим виробничим фактором, що спричинив профзахворювання _____	14	<input type="text"/>
Шкiдливі виробничі фактори, що спричинили профзахворювання (отруєння) згідно з гігієнічною класифікацією _____	15	<input type="text"/>
Основний _____ (конкретні найменування згідно з класифікатором № 6)	16	<input type="text"/>
Супутній _____ (конкретні найменування згідно з класифікатором № 6)	17	<input type="text"/>
Параметри факторів _____	18	<input type="text"/>
Основний _____	19	<input type="text"/>
Супутній _____	20	<input type="text"/>
Обставини виникнення профзахворювання: 1. _____	21	<input type="text"/>
2. _____	22	<input type="text"/>
Вид профзахворювання: захворювання – 1 отруєння – 2	23	<input type="text"/>
Форма профзахворювання: гостре – 1 хронічне – 2	24	<input type="text"/>
Діагнози: 1. Основний _____	25	<input type="text"/>
2. Супутні – виробничо обумовлені _____	26	<input type="text"/>
Стадії захворювання стадії (1, 2, 3) основного	27	<input type="text"/>
стадії (1, 2, 3) супутнього	28	<input type="text"/>
Профзахворювання (отруєння) виявлено: під час медогляду – 1, під час звернення – 2		
Діагноз встановлено: лікувально-профілактичним закладом – 1,		

профвідділенням – 2,
науково-дослідним інститутом – 3

Тяжкість захворювання:

без втрати працездатності – 1

з втратою працездатності – 2

смерть – 3

Пенсіонер: не працює – 1, працює – 2

Заходи, вжиті санепідстанцією _____

29

30

31

Прізвище, ім'я та по батькові санітарного лікаря _____

(повністю)

Підпис _____

Додаток 5
до Положення про порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві

ЖУРНАЛ
реєстрації потерпілих від нещасних випадків

на _____
(найменування підприємства)

№ з/п	Дата і час події	Прізвище, ім'я та по батькові потерпілого	Професія (посада)	Місце події (цех, дільниця, ферма, об'єкт тощо)	Обставини і причини нещасного випадку	Наслідки нещасного випадку	Заходи щодо запобігання подібним нещасним випадкам	Відмітка про виконання заходів	Дата видачі акта за формою Н-1 або НТ і підпис особи, яка його одержала
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Примітка. Реєстраційний номер повинен відповідати номеру акта, що складається за формою Н-1 або НТ.

Зразок

Додаток 6
до Положення про порядок розслідування та
ведення обліку нещасних випадків, професійних
захворювань і аварій на виробництві

Найменування підприємства

Дата і номер відправлення

(найменування організації,

прізвище, ім'я та по батькові

її керівника чи особи, яким

надсилається повідомлення,

адреса)

ПОВІДОМЛЕННЯ
про наслідки нещасного випадку, пов'язаного
з виробництвом, що стався "___" _____ 200__ р.

з _____
(професія, прізвище, ім'я, по батькові потерпілого)

(акт за формою Н-1 або НТ про нещасний випадок від "___" _____ 200__ р. № __).

1. Діагноз за листком непрацездатності або довідкою лікувально-профілактичного закладу _____

2. Найменування лікувально-профілактичного закладу, що встановив діагноз _____

3. Наслідок нещасного випадку _____
(потерпілий одужав, переведений

на легшу роботу, установлено інвалідність I, II, III групи, помер)

4. Тривалість виконання потерпілим легшої роботи, робочих днів _____

5. Звільнено (за листком непрацездатності) від роботи

з "___" _____ 200__ р.

по "___" _____ 200__ р.,

тривалість тимчасової непрацездатності, робочих днів _____

6. Витрати підприємства внаслідок нещасного випадку:

6.1. Сума відшкодування витрат за листком непрацездатності Фондом соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, гривень _____

6.2. Сума штрафу, що сплачена підприємством за нещасний випадок або його приховання, гривень _____

6.3. Вартість зіпсованого у зв'язку з нещасним випадком (аварією) устаткування, інструменту, зруйнованих будівель, споруд, гривень _____

6.4. Інші витрати, гривень _____

6.5. Сумарні витрати, гривень _____

Роботодавець _____
(підпис)

(прізвище, ім'я та по батькові)

Головний бухгалтер _____

(печатка)

(підпис)

(прізвище, ім'я та по батькові)

**Стислі пояснення
щодо заповнення бланка повідомлення**

Підпункт 6.1 заповнюється у разі здійснення підприємством виплат потерпілому за листком непрацездатності, на суму яких зменшується страховий внесок підприємства до Фонду соціального страхування від нещасних випадків.

Підпункт 6.2 заповнюється згідно з пунктом 3 Інструкції щодо застосування положення про порядок накладення штрафів на підприємства, установи і організації за порушення нормативних актів про охорону праці.

У підпункті 6.3 наводиться загальна вартість усього зіпсованого устаткування, інструменту, зруйнованих будівель, споруд. При груповому нещасному випадку для кожного з потерпілих ця сума визначається шляхом ділення загальної вартості на кількість потерпілих.

У підпункті 6.4 наводиться загальна сума коштів, витрачена підприємством на врятування потерпілого, поховання померлого, розслідування нещасного випадку, проведення експертизи, а також на транспортні засоби, засоби зв'язку тощо.

Підпункт 6.5 заповнюється шляхом додавання сум, зазначених у підпунктах 6.1–6.4.

Кодування повідомлень, складених про нещасні випадки із смертельними наслідками, є обов'язковим.

Коди треба записувати в клітинках.

Тривалість тимчасової непрацездатності, зазначена в пунктах 4–5, кодується за кількістю робочих днів.

Витрати підприємства, зазначені в підпунктах 6.1–6.5, кодуються за сумою коштів у гривнях.

Зразок

Додаток 7
до Положення про порядок розслідування та
ведення обліку нещасних випадків, професійних
захворювань і аварій на виробництві

Форма Н-9

Державний Герб України

МІНІСТЕРСТВО ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ З НАГЛЯДУ ЗА ОХОРОНОЮ ПРАЦІ

(найменування територіального управління
Державного департаменту з нагляду за охороною праці)

(назва державної інспекції)

(місце складання припису)

(дата)

ПРИПИС №

(кому – посада, підприємство,

ініціали, прізвище)

Мною _____

(посада, ініціали, прізвище)

на підставі вивчення і перевірки матеріалів щодо нещасного випадку з _____

(професія, прізвище, ім'я та по батькові потерпілого)

що стався “___” _____ 200 ___ р. о ___ год. ___ хв.,

встановлено:

1. Нещасний випадок з _____

(ініціали, прізвище)

стався _____

(стислий опис місця події із зазначенням

небезпечних та шкідливих виробничих факторів)

2. Обставини, за яких стався нещасний випадок _____

(послідовність події, дії потерпілого та інших осіб,

причетних до нещасного випадку, тощо)

3. Причини нещасного випадку _____

(зазначаються, залежно від наявності,

основні технічні, організаційні і психофізіологічні причини

нещасного випадку)

4. Порушення вимог законодавства про охорону праці, що призвели до нещасного випадку _____

(законодавчі та інші нормативно-правові акти

про охорону праці, вимоги яких порушені,

з зазначенням конкретних статей, пунктів тощо)

5. Посадові особи і працівники, у тому числі потерпілий, або стороння особа, які допустили порушення вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів про охорону праці, унаслідок дій чи бездіяльності яких стався нещасний випадок _____

(прізвище, ім'я та по батькові, посада (професія),

місце роботи, законодавчі та інші нормативно-правові

акти про охорону праці, вимоги яких порушені,

з зазначенням конкретних статей, пунктів тощо)

Виходячи з наявності порушень законодавства про охорону праці вважаю цей нещасний випадок таким, що пов'язаний з виконанням трудових (посадових) обов'язків.

На підставі статті 45 Закону України "Про охорону праці" пропоную вважати цей випадок пов'язаним з виробництвом, скласти акт за формою Н-1 (НТ) і взяти цей нещасний випадок на облік.

(посада)

(ініціали, прізвище)

(Печатка місцевого органу державного нагляду за охороною праці або іменний штамп посадової особи)

Припис одержав

" ____ " _____ 200 ____ р.

(посада)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Зразок

Додаток 8
до Положення про порядок розслідування та
ведення обліку нещасних випадків, професійних
захворювань і аварій на виробництві

**ПОВІДОМЛЕННЯ
про нещасний випадок**

Дата і час нещасного випадку

Найменування підприємства, органу виконавчої влади, до сфери управління якого належить підприємство

Місце нещасного випадку (виробництво, цех, дільниця, приміщення, вибій тощо) і його стисла характеристика

Відомості про потерпілого (потерпілих): прізвище, ім'я та по батькові, рік народження, професія (посада), місце роботи, стаж роботи загальний та за професією, сімейний стан, характер травм

Стислі обставини і передбачувані причини нещасного випадку

Прізвище державного інспектора з охорони праці, який контролює підприємство, де стався нещасний випадок (аварія)

Прізвище страхового експерта Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, закріпленого за підприємством, де стався нещасний випадок

Дата, час передачі інформації та прізвище особи, яка її передала

Зразок

Додаток 9
до Положення про порядок розслідування та
ведення обліку нещасних випадків, професійних
захворювань і аварій на виробництві

ПРОТОКОЛ
огляду місця події нещасного випадку (аварії), що стався (сталася)
“___” _____ 200___ р. о ___ год. ___ хв.

з _____
(професія, прізвище, ім'я та по батькові потерпілого)
на _____
(найменування підприємства та органу, до сфери
управління якого належить підприємство)

Комісія у складі _____
_____ – голова комісії,
(ініціали, прізвище, посада, місце роботи)

членів комісії:

_____ (ініціали, прізвище) _____ (посада, місце роботи)
_____ (ініціали, прізвище) _____ (посада, місце роботи)

у період _____ годин _____ хвилин “_____” _____ 200___ р.
до _____ годин _____ хвилин “_____” _____ 200___ р.
оглянула місце нещасного випадку (аварії) і встановила:

Голова комісії _____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

Члени комісії: _____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

Зразок

Додаток 10
до Положення про порядок розслідування та
ведення обліку нещасних випадків, професійних
захворювань і аварій на виробництві

_____ (найменування підприємства)

ЕСКІЗ
місця нещасного випадку (аварії),
що стався (сталася)
“ ____ ” _____ 200 ____ р. о ____ год. ____ хв.

з _____

(професія, прізвище, ім'я та по батькові потерпілого)

До події

Після події

Прив'язка до території підприємства – копія генплану (плану гірничих робіт) з прив'язкою до запасних виходів

Окремі характерні місця, вузли, розрізи тощо

Окремі характерні місця, вузли, розрізи тощо

Голова комісії _____
(підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Члени комісії: _____
(підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Ескіз склав _____
(посада, місце роботи, прізвище, ім'я та по батькові)

Зразок

Додаток 11
до Положення про порядок розслідування та
ведення обліку нещасних випадків, професійних
захворювань і аварій на виробництві

ПРОТОКОЛ
опитування потерпілих, свідків та інших осіб, причетних до нещасного випадку (аварії),
що стався (сталася)

“ ___ ” _____ 200__ р. о ___ год. ___ хв.

з _____
(професія, прізвище, ім'я та по батькові потерпілого)

(або) _____
(категорія і характер аварії)

Прізвище, ім'я та по батькові _____

Професія (посада) _____

Домашня адреса _____

Про цей випадок (аварію) розповів:

(У довільній формі викладається розповідь про подію, що розслідується. Після запису відомих опитуваному фактів йому ставляться запитання для уточнення).

Запитання:

Відповідь:

Запитання:

Відповідь:

Запитання:

Відповідь:

Після закінчення запису запитань і відповідей протокол підписується в такому порядку:

“Протокол прочитав(ла), записано з моїх слів правильно”

(підпис, у дужках ініціали та прізвище).

“Опитування провів і протокол склав”

(ініціали, прізвище та посада особи, уповноваженої комісією із спеціального розслідування нещасного випадку, її підпис, дата опитування).

Зразок

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
потерпілих, свідків та інших осіб, причетних до нещасного випадку (аварії),
що стався (сталася)
“ ___ ” _____ 200__ р. о ___ год. ___ хв.

з _____
(професія, прізвище, ім'я та по батькові потерпілого)

(або) _____
(категорія і характер аварії)

від _____
(прізвище, ім'я та по батькові особи,

що дає пояснення, її посада,

місце роботи)

Домашня адреса:

(У довільній формі дається пояснення відомих фактів, пов'язаних з подією, висловлюється думка щодо її обставин і причин. Зазначаються посадові особи, дії чи бездіяльність яких стали основною або супутньою причиною нещасного випадку (аварії), а також висловлюються пропозиції щодо запобігання подібним подіям).

Підпис і дата подання пояснювальної записки.

Додаток 12
до Положення про порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві

**ПОРЯДОК
встановлення зв'язку захворювання
з умовами праці**

1. Профзахворювання (отруєння) встановлюється експертною комісією лікувально-профілактичного закладу, якому надано таке право МОЗ України, склад якої затверджує керівник цього закладу.

У разі необхідності до роботи експертної комісії залучаються спеціалісти (представники) підприємства, робочого органу Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та профзахворювань України, профспілкової організації, членом якої є потерпілий.

2. Голова експертної комісії повинен пройти підготовку з питань профпатології в клініках науково-дослідних інститутів гігієни праці та профзахворювань або медицини праці з одержанням відповідного документа, а також мати досвід роботи з питань профпатології та стаж роботи за цим фахом не менше 5 років.

3. Рішення про зв'язок захворювання з умовами праці приймається на підставі клінічних, функціональних досліджень (амбулаторних або стаціонарних) з урахуванням відомостей, зазначених у таких документах:

3.1. Копія трудової книжки для визначення стажу роботи в умовах дії виробничих факторів.

3.2. Виписка з амбулаторної картки (форма 025/у) або історії хвороби, які відображають початок та динаміку розвитку захворювання.

3.3. Медичний висновок обласного спеціаліста з профпатології.

3.4. Санітарно-гігієнічна характеристика умов праці, яка складається фахівцями санепідстанції, на території якої розташовано підприємство.

3.5. У разі необхідності акт за формою Н-1 про нещасний випадок на виробництві, висновки фтизіатра, нарколога та інші документи.

4. Висновок експертної комісії лікувально-профілактичного закладу про наявність (відсутність) професійного характеру захворювання потерпілому не видається, а надсилається обласному спеціалісту з профпатології за місцем роботи або проживання хворого.

Потерпілому видається довідка про перебування на стаціонарному (амбулаторному) обстеженні в лікувально-профілактичному закладі.

У висновку крім діагнозу обов'язково зазначається встановлення (невстановлення) професійного характеру захворювання.

Зразок

Додаток 13
до Положення про порядок розслідування та
ведення обліку нещасних випадків, професійних
захворювань і аварій на виробництві

Форма П-3

**ПОВІДОМЛЕННЯ
про професійне захворювання (отруєння)**

Прізвище, ім'я та по батькові _____

Стать _____ Вік _____

(повних років)

Найменування підприємства _____

Орган, до сфери управління якого належить підприємство _____

Діагноз:

основний _____

супутній _____

Виробничий фактор, шкідлива речовина, найменування трудового процесу, що викликав захворювання

Дата встановлення остаточного діагнозу _____

Найменування закладу, що встановив діагноз _____

Реєстраційний номер повідомлення _____ від "____" _____ 200__ р.

Головний лікар _____

(підпис)

(ім'я та по батькові, прізвище)

МП

Дата відправлення повідомлення _____

Посада, прізвище та підпис особи, яка надіслала повідомлення _____

Дата одержання повідомлення _____

Посада, прізвище та підпис особи, яка одержала повідомлення _____

Зразок

Додаток 14
до Положення про порядок розслідування та
ведення обліку нещасних випадків, професійних
захворювань і аварій на виробництві

Форма П-4

АКТ
розслідування професійного захворювання

1. Дата складання _____
(день, місяць, рік)
2. Місце складання _____
(район, місто, село)
3. Найменування підприємства _____
4. Найменування цеху, дільниці, відділу _____
5. Орган, до сфери управління якого належить підприємство _____
6. Комісія у складі: _____, голови комісії,
(прізвище, ім'я та по батькові) (посада, місце роботи)
- членів комісії: _____
(прізвище, ім'я та по батькові) (посада, місце роботи)
- _____ (прізвище, ім'я та по батькові) (посада, місце роботи)
- провела розслідування випадку хронічного професійного захворювання (отруєння) _____
(діагноз)
7. Дата надходження повідомлення до санепідстанції _____
8. Найменування лікувально-профілактичного закладу, який установив діагноз _____
9. Захворювання виявлено під час медичного огляду, звернення _____
(найменування лікувально-профілактичного закладу)
10. Відомості про хворого:
прізвище, ім'я та по батькові _____
стать _____ вік _____
(повних років)
- професія, посада _____
(за класифікатором)
- стаж роботи _____, _____
(загальний) (за цією професією)
- _____ (у цьому цеху) _____ (в умовах впливу шкідливих факторів)
11. Висновок про наявність шкідливих умов праці _____
12. Діагноз: _____
(основний)
- _____ (супутній)
13. На момент розслідування потерпілий _____
(ініціали, прізвище)
- _____
- працездатний за своєю професією, переведений на іншу роботу, перебуває на амбулаторному лікуванні, госпіталізований, переведений на інвалідність, помер (непотрібне закреслити)
14. Професійне захворювання виникло за таких обставин _____
- _____

Зазначаються конкретні факти невиконання технологічних регламентів виробничого процесу; порушень режиму експлуатації технологічного устаткування, приладів, робочого інструменту; аварійних ситуацій; пошкодження захисних засобів і механізмів, систем вентиляції, екранування, сигналізації, освітлення, кондиціювання повітря; порушення правил техніки безпеки, гігієни праці; відсутність (невикористання) засобів індивідуального захисту; недосконалість технології, механізмів, робочого інструменту; неефективність роботи систем вентиляції, кондиціювання повітря, захисних засобів, механізмів, засобів індивідуального захисту; відсутність заходів і засобів рятувального характеру тощо.

15. Причина професійного захворювання:

Зазначаються виробничі фактори, що призвели до захворювання:

запиленість повітря робочої зони (концентрація пилу),

в тому числі вміст вільного SiO_2 –

середній _____, максимальний _____;

загазованість повітря робочої зони шкідливими речовинами (концентрація речовин та їх гранично допустима концентрація);

підвищені та знижені температури, температура поверхні устаткування, матеріалів, повітря робочої зони;

рівень шуму;

рівень загальної та локальної вібрації;

рівень інфразвукового коливання, ультразвуку;

рівень електромагнітного випромінювання;

рівень барометричного тиску;

рівень вологості та рухомості повітря;

рівень іонізуючого випромінювання;

контакт із джерелами інфекційних захворювань, конкретні

найменування захворювань;

рівень фізичного перевантаження (параметри, ступінь, важкість роботи);

інші виробничі фактори за гігієнічною класифікацією праці.

16. З метою ліквідації і запобігання професійним захворюванням (отруєнням) пропонується _____

_____ (прізвище, ім'я та по батькові, посада особи, якій адресована

_____ пропозиція, найменування організаційних, технічних

_____ і санітарно-гігієнічних заходів, термін їх виконання)

17. Прізвища, імена та по батькові, посади осіб, які не виконали норм і правил охорони праці, гігієнічні регламенти і нормативи (із зазначенням норм, правил, статей, пунктів тощо):

Голова комісії _____
(підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Члени комісії: _____
(підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Додаток 15
до Положення про порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві

**ЖУРНАЛ
обліку професійних захворювань (отруєнь)**

Розпочато “ ___ ” _____ 200__ р.

Закінчено “ ___ ” _____ 200__ р.

№ з/п	Прізвище, ім'я та по батькові хворого	Стать	Вік (повних років)	Найменування підприємства	Найменування органу, до сфери управління якого належить підприємство	Найменування цеху, дільниці	Стаж роботи	
							загальний	під дією шкідливих виробничих факторів
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Найменування професії	Найменування шкідливих факторів (згідно з гігієнічною класифікацією), які сприяли виникненню професійного захворювання (отруєння)	Вид професійного захворювання (отруєння): гостре або хронічне	Діагнози		Захворювання встановлено	
			основний	супутній	під час медогляду	лікувально-профілактичним закладом
10	11	12	13	14	15	16

Назва лікувально-профілактичного закладу, що встановив остаточний діагноз	Наслідки професійного захворювання					
	тимчасова втрата працездатності	тимчасове переведення на іншу роботу	працездатний за своєю професією стійка втрата працездатності	стійка втрата працездатності	група інвалідності	смерть
17	18	19	20	21	22	23

Зразок

Додаток 16
до Положення про порядок розслідування та
ведення обліку нещасних випадків, професійних
захворювань і аварій на виробництві

ВІДОМОСТІ
щодо втрат, викликаних аварією, що сталася
"___" _____ 200__ р. о ___ год. ___ хв.

(найменування підприємства,

органу, до сфери управління якого належить підприємство)

1. Категорія і характер аварії _____

2. Прямі втрати, пов'язані з ліквідацією аварії, всього (тис. гривень) _____

у тому числі:

2.1. Втрати на підприємстві, де сталася аварія _____

2.2. Втрати на інших підприємствах _____

2.3. Втрати від ураження населення, житлового фонду і майна громадян _____

2.4. Втрати від забруднення навколишнього природного середовища _____

3. Втрати, пов'язані з невиробленою продукцією, всього (тис. гривень) _____

у тому числі:

3.1. На підприємстві, де сталася аварія _____

3.2. На інших підприємствах _____

Роботодавець _____ - _____

(підпис) (прізвище, ім'я та по батькові)

Головний бухгалтер _____ - _____

(підпис) (прізвище, ім'я та по батькові)

Дата складання "___" _____ 200__ р.
(печатка підприємства)

Додаток 17
до Положення про порядок розслідування та ве-
дення обліку нещасних випадків, професійних
захворювань і аварій на виробництві

**ЖУРНАЛ
реєстрації аварій**

на _____
(найменування підприємства)

№ п/п	Дата і час настання аварії	Категорія і характер аварії	Причини і короткий опис обставин аварії	Економічні втрати від аварії (тис. гривень)	Тривалість простою від початку аварії до введення в експлуатацію, годин (діб)	Заходи, запропоновані комісією з розслідування аварії	Відмітка про виконання заходів
1	2	3	4	5	6	7	8

ПЕРЕЛІК
обставин, за яких настає страховий випадок державного соціального страхування
громадян від нещасного випадку на виробництві
та професійного захворювання

Виконання трудових (посадових) обов'язків, у тому числі у відрядженні.

Перебування на робочому місці, на території підприємства або в іншому місці роботи протягом робочого часу починаючи з моменту приходу на підприємство до виходу, який повинен фіксуватися відповідно до правил внутрішнього трудового розпорядку, або за дорученням роботодавця в неробочий час, під час відпустки, у вихідні та святкові дні.

Приведення в порядок знарядь виробництва, засобів захисту, одягу перед початком роботи і після її закінчення, виконання заходів особистої гігієни.

Проїзд на роботу чи з роботи на транспортному засобі підприємства або на транспортному засобі іншого підприємства, яке надало його згідно з договором (заявкою), за наявності розпорядження роботодавця.

Використання власного транспортного засобу в інтересах підприємства з дозволу або за дорученням роботодавця відповідно до встановленого порядку.

Провадження дій в інтересах підприємства, на якому громадянин працює, тобто дій, які не входять до його виробничого завдання чи прямих обов'язків.

Ліквідація аварій, пожеж та наслідків стихійного лиха на виробничих об'єктах і транспортних засобах, що використовуються підприємством.

Надання підприємством шефської допомоги.

Перебування на транспортному засобі або на його стоянці, на території вахтового селища, у тому числі під час змінного відпочинку, якщо причина нещасного випадку пов'язана з виконанням трудових (посадових) обов'язків або з дією небезпечних чи шкідливих виробничих факторів або середовища.

Прямуювання до (між) об'єкта(ми) обслуговування за затвердженими маршрутами або до будь-якого об'єкта за дорученням роботодавця.

Прямуювання до місця відрядження та в зворотному напрямку відповідно до завдання про відрядження.

Настання природної смерті під час перебування на підземних роботах або після виходу на поверхню унаслідок гострої серцево-судинної недостатності.

Скоєння самогубства, пов'язане з перевищенням строку перебування у рейсі, обумовленого колективним договором, або настання природної смерті внаслідок впливу психофізіологічних, небезпечних та шкідливих виробничих факторів на суднах морського та рибпромислового флотів.

Зникнення працівника, пов'язане з можливістю нещасного випадку з ним під час виконання трудових (посадових) обов'язків (після оголошення його померлим у судовому порядку).

Заподіяння тілесних ушкоджень іншою особою або вбивства під час виконання або у зв'язку з виконанням працівником трудових (посадових) обов'язків незалежно від порушення кримінальної справи.

